

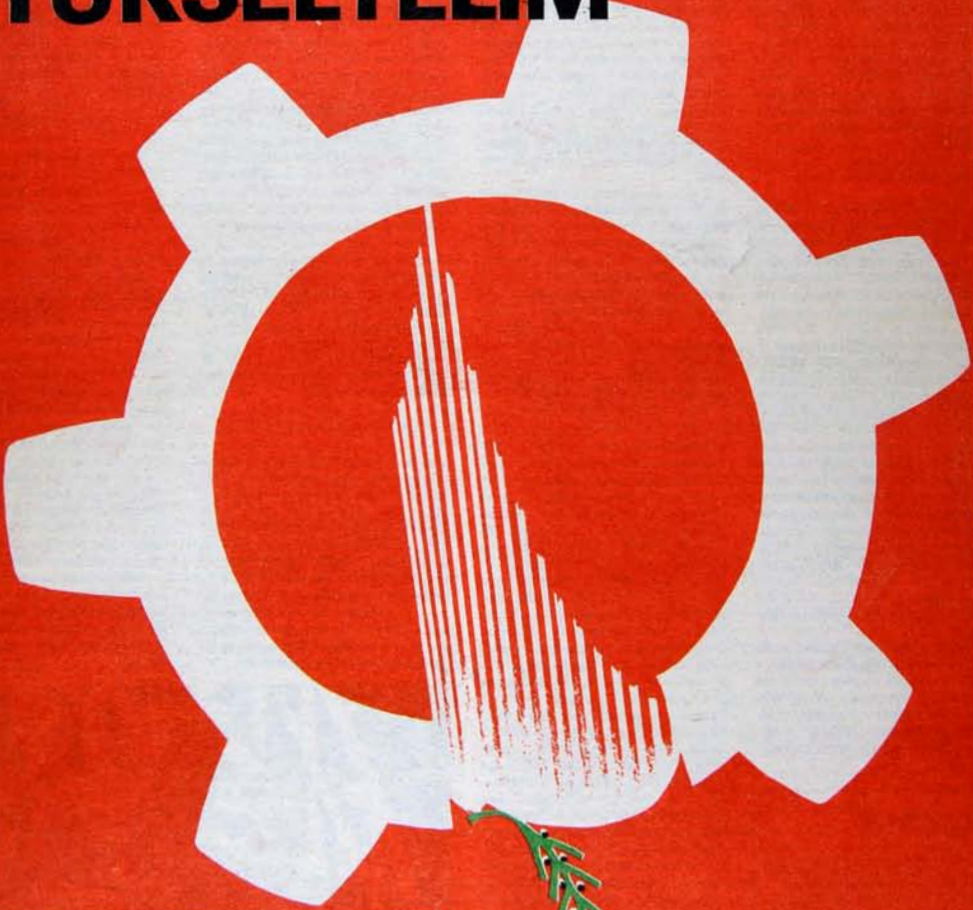
L. Yılmaz
tarafından
TUSTAV'a
bağışlanmıştır

BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜS

HAFTALIK SIYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ-SAYI: 157 - 11 NİSAN 1978 FİYATI: 5 TL

ULUSAL BAĞIMSIZLIK BAYRAĞINI YÜKSELTELİM

**CGT: "DISK
anarkosendikalizme
sürüklendi"**

MASKELİ ANTİKOMÜNİZM

OSMAN SAKALSIZ

Ürün Dergisi'nin 46. sayısında "Bursa'da Ulusal Demokratik Güçlerin Birliği Geliyor" başlıklı bir yazı yer alıyor. Yazıda Bursa'daki ileric sendikal hareketin gelişmeleri konu edilmektedir. Yazıya göre aynı zamanda Türkiye İşçi Partisi üyeleri olan Selim Mahmutoglu ve arkadaşları Maden-İş 13. Bölge Temsilciliği ellerinden alınmış, ileric sendikal hareket Bursa'da bunalıma düşmüştü. Sendika bu kişilerden kurtarılınca düze çıkmıştı.

İlerici sendikal hareketin Bursa'daki gelişmesi üzerine Yürüyüş'te birçok yazı yayımlandı. Yürüyüş okurları bu gelişmeleri hatırlayacaklardır. Ama hepsinden önce Bursa'lı işçiler ne olup bittiğini yakından bilmekteydiler. Çünkü onların yaşamışları. Bu yüzden, gerçekleri ters yazı etmek, yalana dolana sarılmak bazı kişiler için çare bile değildi. Başlar devkeşu misal kuma sokulmuş olunur sadece.

BURSA'DA KİM NE YAPTI?

Maden-İş'in Bursa'da örgütlenme çalışmalarını 1969 yılında başlatmıştı. Ama iş bir tizini yürütmüyor ve gönderilenler geri çağınıyor, yerine yenileri gönderiliyordu. Ancak Selim Mahmutoglu'nun görevlendirilmesi örgütlenme çalışmalarını hızlandırmaya başlamıştı. Mayıs ayında yetkinlik alınmasıyla ilk sonuç elde edildi. Tofaş, Renault gibi büyük işyerlerinde, örgütlü bulunan Çağdaş Metal-İş'in bu işyerlerinden yapılan referandumla sökülüp atılmasıyla DISK, diğer işkolundaki işçilerle de yönelmeye başladıkları bir merkez haline geldi. İlerici sendikal hareketin Bursa'ya yerleşmesinde en önde mücadele eden işçi liderleri, Türkiye İşçi Partisi'nin 1975'te yeniden kurulmasıyla Parti'de de yerlerini aldılar. Sarı sendikacılık çemberini tarmakta olan işçi sınıfı hareketi böylece bilimsel sosyalist politikanın amf ve kitle sendikacılığı ile birleşti ve güçleniyordu. Sendika üyesi işçilerin dayanışması ve birliği burjuvazide tedirginlik yaratmaya başlamıştı.

Ayrıca, Bursa, burjuvazinin ileric sendikal hareketi yönettirdiği saldırı ve tertiplerin yoğunlaştırdığı yörelerden biridir. Kan dökmeye varan bu saldırıların çok çeşitli düzey ve biçimlerde geliştiği bilinmektedir. Otomotiv tekelieri Bursa'daki hareketle daima yakından

ilgilennmişlerdir. Kârlarını yükseltmek, sömürüyü daha da artırmak için kanlı tertiplere giriştikleri gibi, ileric sendikal hareketi zafı uğratacak gelişmelerin önünü açmakta da hep mahir olmuşlardır. Hangi ata oynayacaklarını her zaman bilişmişlerdir.

HER YÖNDEN SALDIRI

Maden-İş yönetiminin "Aman TİP'li-ler etkin olacaklar" kaygısıyla yürüttüğü yanlış politikanın sonucu Türk Metal'e kaptırlan ve terk edilen Seydişehir'den sonra Türk Metal bu kere de Bursa'yı kendisine hedef seçti. Bir işçinin öldürülmesiyle sonuçlanan tertip hatırlatır. Olayın duyulmasından sonra 1 saat içinde 10 bin işçi çeşitli fabrikalarda üretimi derhal durdurmuş ve şehre yürümüştü. Bu da hatırlatır. Bu tepki Bursa'lı işçilerin bilinç ve örgütlülük düzeyinin somut bir ifadesiydi ve burjuvazinin tedirginliğinin artmasının da sebebiydi.

Burjuvazinin Bursa'daki saldırısı sadece Türk Metal kanalıyla gerçekleştirildi. Burjuvazi her koldan saldırıyordu. Bursa'nın gerici yerel basını DISK ve TİP'i hedef alması, antikomünizm bayrağını açması. Bölge Temsilcisi ve İşyeri temsilcileri mutlakla değiştirilmeliydi. Ama seçimler yapıyor, aynı zamanda Türkiye İşçi Partisi üyesi de olan işyeri temsilcileri ve Bölge Temsilcisi Selim Mahmutoglu Partili kimlikleriyle yine kazanıyorlar, sendika üyelerinin güvenleriyle görevlerine devam ediyorlardı.

Maocu provokatörler de boş durmuyorlardı. Onlar da varlıklarının nedeni olan burjuvaziyi hizmet yolunda üzerlerine düşeni yerine getiriyorlardı. Burjuvazinin beşinci kolu bu akumun yayın organlarındaki, bölge temsilcisi ve işyeri temsilcilerine saldırıyor, aynı zamanda Türkiye İşçi Partili olduklarından söz ederek "Bunlar sendikayı Moskova'ya dayamaya çalışıyorlar" denliyordu.

Bursa'daki ileric sendikal hareketle darbe vurma girişimleri salt dışarıdan gelmiyordu. Örgüt içinden de, sendikaların üst yönetimlerinden de geliyordu. Dar grupçu siyasi hesapların ağır bastığı hatta beşirlediği tertipler birbirini peşine su yüzüne vuruyordu. TİP düşmanlığı kararların beşirleyici unsuru oluyordu. Burjuvazinin saldırılarının yoğunlaştığı bu günlerde, Maden-İş tepesine çökekenler, siyasi düşüncelerinden dolayı, Türkiye İşçi Partili olduğu için, Bölge Temsilcisi Selim Mahmutoglu'nu görevden alma planlarını yapıyorlar, bunu gerçekleştirmenin yollarını arıyorlardı. Bursa'nın gerici basınında bu düşünceye alkış tutuluyor, müjdelere veriliyordu. Bursa'nın Ses Gazetesi, Selim Mahmutoglu'nun Genel Merkez tarafından görevden alındığı haberini duyuruyor ve "Genel Merkezen gelecekte yeni başkanın TİP'li temsilcileri de görevden alacağı ümit edilmektedir" diye ekleniyordu. Burjuvazi, Türk Metal, maocu provokatörler ve Maden-İş'in tepesine çökekenler objektif olarak bir cephe oluşturmuşlardı.

EYLEME KİMLER ÖNDE?

Selim Mahmutoglu'nu görevden almak kolay olmadı. Partili, partizai sendi-

ki mücadelesinin en önünde olan, mücadelede mabip çıkan yine çalışan veya işten çıkarılmış olan Türkiye İşçi Partisi üyesi işçilerdi, temsilcilerdi. Sendika Genel Merkezinin Bursa için hazırladığı Sendika Gazetesi'nin özel sayısını aylıkları Türkiye İşçi Partisi üyesi işçilerin yazılarıyla dolmuştu. Çünkü işçilere güven veren isimler onlardı. Sendika Genel Merkezi, geleneksel makyavelizmleyle, Partililer ile sosyalist sorumluluklarıyla davranıyordu.

Bursa'daki ileric sendikal hareketteki bunalım işte böyle yaratıldı ve sürüyor. Yapılan son işyeri temsilcileri seçiminde ise Genel Merkezin ve Bursa'ya yerleştirdiği adamların gayretleri ve Türk Metal üyelerinin de destekleriyle işyeri temsilcileri Türkiye İşçi Partisi

üyesi işçilerin dışında oluşturuldu. Seçimler arasında yürütülen yalana dolana dayanan kampanya, yer yer antikomünizm'de içerdii. 20 Mart "Faşizme İhtar" eylemi ise Bursa'da gerçekleştirildi. Genel Merkezin güdümlüdeki işyeri temsilcileri o gün işyerlerine bile uğramadılar. Bir işçinin kurşunlanmasından sonra 10 bin işçinin 1 saat içinde bütün fabrikalarda üretimi durdurdu, 16 Eylül direnişinin genel gündaki olumsuzluk ve güçlüklerine rağmen 5 gün sürdürüldüğü noktadan gelinen yer işte böyle bir yerdii.

MASKELER İNECEK

Sayfa sayfa yazılar yazılabilir ve insanlar kendisini haklı çıkarmak isteyebilir. Ama doğru olan daima somut gerçeklerdir. Haklı olan daima somut gerçeklere dayanandır.

Peki, Ürün Dergisinde neden böyle yazılar yayınlanır?

Yine somut olaylara dayanılması bunun da cevabı bulunabilir. Bugün çok iddialı olanların nereden geldiği nereye gittiği böyle bir göz atmak gerekir. Antikomünizm her zaman açtıkları, doğrudan saldırıları kendili ortaya koymaz. "Sol" görünümünü ince antikomünizm de vardır. Bu lafta keskin "sol" görünümle temelde örgüt düşmanlığı olarak kendini gösterir. 1971 öncesinde TİP düşmanlığını, Troçkizm, Maoizm, MDD'cilik gibi çizgilerle sürdürenler, bugün yüzlerine başka maskeler taksalar da yaptıkları yine aynı işler. Dün olduğu gibi bugün de Türkiye İşçi Partisi'ne karşı alınan tavır herkeşin devrimci olduğu konusunda esaslı bir ölçüdür. Üstelik bugün yüzlerine taktıkları maske bu kişilerin işçi sınıfı hareketi bakımından daha tehlikeli kişiler durumuna getirmektedir. Bu kişilerin maskelerini indirmek, emsalsel bir görevi yerine getirmektedir. "Likidatör Bozuncu"lara karşı savaş anımsal bir görevdir.

YOROVOS

Sahibi: YOROVOS Yayıncılık Ltd. Şti. adına Nihat SARGIN © Genel Yayın Yönetmeni Zeki KILIÇ © Yazı İşleri Müdürü Metin ÇULHAOĞLU © Teknik Sekreter Süleyman ARTANLI © Yönetici Kurul Başkanı 15/6 Kızılay - ANKARA Tel: 17 68 61 © İstanbul Bırcıncı Phys. İst. cad. 21/1, Cumhuriyet İSTANBUL, Tel: 26 35 67 © Abone Koşulları: Yıllık 200., 6 aylık 100. TL. Avrupa, 6 aylık 250. Yıllık: 500. TL. Amerika: 6 aylık 325. Yıllık: 850. TL. Avustralya-Japonya: 6 aylık 400. TL. Yıllık 800 TL. © Posta Ödri: YOROVOS Dergisi 100334 İlan Koşulları: Arka Kapak (Renkli) 12.000 TL., İç sayıların 5000 adetli 40. TL., Yazı İşleri 5.000 adetli. Başlı: Daily News Photo-Özel Teslimi

BURJUVAZİNİN KOL

METİN ÇULHAOĞLU

Türkiye İşçi Partisi'nin "NATO'ya Hayır" kampanyası, başka kampanyaları da birlikte getirdi. Bir iki örnek dışında ilerici basın, TİP'in kampanyasına yer vermemek kampanyası açtı. Şöven milliyetçilikte ikiz kardeşleri faşistlerle yarışan maocular, güçleri oranında, TİP'in kampanyasını sabotaj etme kampanyasını başlattılar. Nihayet, Ecevit iktidarı, ABD ile ilişkilerin "düzeltilmesi" ve İçişleri Bakanının diğer parti liderlerini güvence vermeye çalıştığı bir ortamda, adam yakalayıp bina kuşatarak ve partilere güllüc yakıştırmalarda bulunarak, "NATO'ya Hayır" diyen TİP'lileri boy hedefi aldı. Basındaki bir dürist ses, iktidarın bu "kampanya"sını şöyle değerlendirdi: "Amerika ile ilişkilerin, ambargo konusundaki gelişmeler nedeniyle çok yoğunlaştığı bir sırada TİP'in 'Nato'ya Hayır' kampanyasını başlatması hükümet açısından tatsız bir durum yaratmış olabilir. Ama tatsız durumun çaresi, sert ve yasa dışı baskı uygulamaları değildir." (Teoman Erel, Sinirlenmemek Esastır, Günaydın, 5 Nisan 1978)

Burjuvazi, koltuk değnekleri olmadan ayakta durmıyor. Burjuvazinin bu koltuk değnekleri, Lenin'in deyimi ile "burjuvaziyi burjuvaziden daha iyi savunan" oportünist akımlar oluşturuyor. Sosyalist hareketin gelişmesini büyük bir dikkatle izleyen burjuvazi, hareketin belirli bir andaki konumuna ve sorunlarına uyumlu olarak, şu ya da bu koltuk değneğini öncelikli kullanıyor. 1971 öncesinde, hareketin saflarındaki küçük burjuva öğelerin nicei ve ideolojik ağırlığını çok iyi saptayan burjuvazi, birbirini bütünleyen iki koltuk değneğini ön plana çıkardı: Milliyetçilik ve cuntacılık. Milliyetçilik ve cuntacılık, gerek hareketin içinde, gerekse hareketin dışında ve ona doğrudan karşı olarak iki koltuk değneği yarattı: MDD'dilik ve faşist hareket.

Milliyetçilik ve cuntacılık, her zaman ikiz doğuruyor. Çocuklardan solda olanı, dünya işçi sınıfını, sosyalist sistemin kazanımlarını reddeden dar görüşlü, şoven ve teccirli bir "sosyalizm" doğrultusunda büyüyor. Gelişim evrelerini tamamladıktan sonra, ergenliğini maoculukta buluyor. Sağdaki çocuk ise, milliyetçi ve cuntacı doğumdan sonra, burjuvazinin en doğrudan bakim ve beslemesi ile faşist çeteleri oluşturuyor.

Milliyetçi ve cuntacı aileden doğma soldaki çocuk nasıl büyüyor? Bir örnek: 1967 yılında, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyalist Fikir Kulübü'nün daveti üzerine, çok ilerici bir yazar, öğrencilere konferans vermeye geliyor. İlerici yazar bu konferansında, gelişmiş kapitalist ülkelerde işçi sınıfının devrimden vazgeçip burjuvalaştığını, sosyalist ülkelerin ise dünyayı sömüren bir başka süper güç haline soldan aldığı kalıplarla bütünleştirenler, dejenerasyonun son aşaması olan maoculuğa doğru hızla yol alıyorlar. Liselerdeki milliyetçi, şoven eğitimi bu çok "devrimci ve bilimsel" kalıplarla bütünleştirenlerin son durağı, maoculuk oluyor. Aynı şoven, milliyetçi temeli sağ cuntacılıkla, başka mitlerle, fetişlerle takviye edenler ise soluğu "milli devlet gücü iktidar" durağına alıyorlar. Birinci süreç, sosyalist hareketi içerden kemirmeye çalışıyor. İkinci süreç ise, sosyalist hareketin dışında, sosyalist harekete karşı vurucu güç haline geliyor.

Aybar'ın "Türkiye'ye özgü sosyalizm"inden MDD'diliğe ve maoculuğa, Arap sosyalizminden ATÖT'çülüğe kadar, sosyalist hareketin 1960-70 döneminde hesapaştığı tüm oportünist akımların temelindeki milliyetçi, şoven özü görebilmek büyük önem taşıyor. Çünkü, küçük burjuva öğeler, genel olarak hareketin içinde önemli bir yer kapladığı süreçte, burjuvazinin milliyetçilik adlı koltuk değneğine, bu değneği farklı renklerle boyayarak baş vuracağı bir gerçek. Burjuvazi dün, milliyetçilik mikrobunu örgütlü hareketin içine sokarak, harekete önemli darbeler indirdi. Örgütlü hareket, 10 yıllık dönemde, böylesine mikroplara karşı mücadelelen, büyük bir başarıyla kazanarak çıktı. Aynı mikrobun bugün hareketin içine sokamayacağını bilen burjuvazi, maoculuk ve faşizm olarak erginliğe ulaşan diinkü mikropları bu kez hareketin etki-

leyeceği kesimlere yaymaya çalışıyor. Türkiye'nin küçük burjuva yapısından, ön yargılardan yararlanarak: "Gürlütlü devrimciliğin en utanmaz milliyetçilik ile yanyana gitmesi, sık sık rastlanan bir durumdur. Lenin, küçük üreticileri ortaya çıkaran sosyo-ekonomik koşulların en derin küçük burjuva önyargılara, yani ulusal bencillliğe ve ulusal darkafallığa özel bir dayanıklılık verdiğine sık sık işaret etmişti." (M. Suslov, İşçi Sınıfının Enternasyonalci Öğretisi, Konuk Yay. s. 211)

Türkiye İşçi Partisi'nin "NATO'ya Hayır" kampanyası, sosyalist hareketin, milliyetçilik mikrobundan bütünü ile arınmış antiemperyalist mücadelede önemli bir halkayı oluşturuyor. Ege'de savaş kıskırtıcılarına, Pinochet faşizmine karşı düzenlenen kampanyalar, Ekim Devrimi'nin 60. yılının kutlanması ve nihayet son eylem, sosyalist hareketin hem emperyalizme karşı mücadeleye dar milliyetçilik açısından bakmayacak, hem de uluslararası dayanışmayı bir futbol takımı tutma anlayışına indirgemeyecek düzey ve olgunlukta olduğunu kanıtladı.

Bugün, büyük burjuvazinin koltuk değneği koleksiyonunda üç değnek ön plana çıkıyor: Birincisi, CHP ve lideri aracılığı ile kazanılan "emperyalizme karşı çıkar görüşüp daha da bağlanmaz" çizgisi. İkinci, besleme maoculuğun "sosyal emperyalizme karşı olma" etiketi altında ABD ve NATO'yu aklayan, savunan tutumu. Üçüncüsü ise, şoven milliyetçilik sisi ardında emperyalizm uşaklığında yer kapmaya çalışan faşist hareket.

Bu koltuk değneklerini sağlamlaştırmaktan öte bir işe yaramayan sözde enternasyonalist bir tutuma da değinmek gerekiyor. Oportünizmin her türlü sinüsün ortak bir özelliği var: Parsa toplayabilmek için her soruna açık artırma anlayışı ile yaklaşma özelliği. Çeşitli oportünist akımlar, Doğu sorunu konusunda bu açık artırmacı oportünist tutumlarını hergün sergiliyorlar. Ancak yalnız bu konuda değil. Böyleleri için, enternasyonalizm de bir açık artırma konusu oldu. Enternasyonalizmi gibi bir temel ilkeyi en çok artıranın üzerinde kalacak bir ihşan olarak görüyorlar.

Böyleleri, sosyalist ülkeleri futbol takımı tutar gibi tutmayı enternasyonalizm sanıyorlar. Örneğin "en enternasyonalist benim" demeye çalışan bir oportünist çizgi, "hayır asıl ben öyleyim" diyen bir başka çizgiye "enternasyonalizmi, Sovyetizmi kendi ipoteği altında saydığı" gerekçesi ile çatıyor. (İlke, Ocak 1978, s. 66)

Ne demek "Sovyetizm"? Uluslararası dayanışmanın, enternasyonalizmin dışında bir de "Sovyetizm" mi var?

Böyle birşey yok. Sosyalist sistemin öncüsü Sovyetler Birliği var. Sovyetler Birliği ile dostluk ve dayanışma var. Ama bu çerpevede "Sovyetizm" diye birşey yok. "Sovyetizm" yalnızca Sovyetler Birliği ile dostluk ve dayanışmayı Fenerbahçilik ya da Beşiktaşlılık gibi bir anlayışa ele alanlar için olabilir. Sosyalist hareketin her sorununa açık artırmacı bir anlayışla yaklaşımlar için olabilir. Burjuvazinin koltuk değneklerini destekleyen bir unsur da burada ortaya çıkıyor. Enternasyonalizmi karalamaya, ikelemeye çalışan burjuvazinin ekmeğine, böylelerinin maskaralıkları yağ sürüyor.

Gerçek enternasyonalizmi bulmak için uzaklara gitmeye gerek yok. Sosyalist hareketin programına, belgelerine, söylemlerine bakmak yeterli. Enternasyonalizmi, antiemperyalist, antifaşist coşkuyu bulmak için örgütlü hareketin kampanya ve toplantılarında bulunmak yeterli. Enternasyonalizm düşmanlarını ve emperyalizmin uşaklarını bulmak için de uzaklara gitmeye gerek yok. Türkiye İşçi Partisi'nin son kampanyasını kimlerin engellemeye çalıştığına, kimlere güvence verilebilecek işi kimlerin bu kampanya dolayısıyla TİP'i boy hedefi seçtiğine bakmak yeterli.

Antiemperyalist mücadele ve enternasyonalizm, sloganla, gevezelikle, yaltakçılıkla, açık artırmacılıkla olmuyor. Örgütlü, tutarlı, somut eylemlerle oluyor. Bunu da herkes biliyor.

Geçtiğimiz hafta TRT'nin deyişle "Türk-Amerikan ilişkileri tarihi günler, saatler" yaşıdı. ABD Dışişleri Bakanı yardımı Christopher başkanlığındaki bir heyetin aniden Türkiye'ye gelmesinden sonra, "Türk dostu" senatör Solaz yurda geldi. Ardından ABD Hükümeti iki ülke arasındaki savunma ve işbirliği anlaşmasını ABD kongresine sundu. Silah ambargosunun kaldırılmasını istedi. Aynı günlerde Türkiye İşçi Partisi de "Ulusal bağımsızlık için NATO'ya Hayır" kampanyasını başlattı.

ABD'İLİKTE BİRLEŞENLER

Başbakan Bülent Ecevit Solazla görüştüktan sonra düzenlediği basın toplantısında "Türk-ABD ilişkilerinin" düzeltilmeye başlanması memnuniyet verici bir hava yarattığını söyledi. Türkiye'nin artık kendisini batının bir ileri karakolu olarak görmeyeceğini açıkladı. Ambargonun iki ülke arasında olumsuzluklar havası estirdiğini, bunun da çok zararlı olduğunu belirtti. Solaz da Türkiye ile ABD ilişkilerinin yumuşaması gerektiği kanısında olduğunu belirtti. "Dost Amerika" ile ilişkiler konusunda ki bu çok eseli koroya emperyalist sistemin yarıdacağı Maoçuluğun Türkiye'deki benzin istasyonluğu adına "gazete" namı altında bir kaçavara da katıldı, "İlişkilerdeki sevinçli yumuşama" manşetinde çığlıklar atarak bağlandı. Seçim meydana çıkana değin, hamisi Ecevit için de, meydan tutukları çok gerilerde kalması görünüyor. Ecevit Solaz ile görüştüktan sonra günları söyledi: "Ortak tesislerin statüsü ile ilgili konular iki ülke arasında ayrıca ele alınmalıdır." Ecevit'in ses tonunu tanımayanlar bu sözleri Demirel'in söylediğini sandılar. Üye hiç de öyle değildi. Ecevit de sınıftaki Demirel gibi "Üs yok tesis var" mantığından hareket ediyordu. Ecevit'in seçim meydanlarında söy-

ABD VE NATOCULUKTA

- * ABD-Türkiye görüşmelerinin yoğunlaştığı bir sırada başlayan Türkiye İşçi Partisi'nin "NATO'ya Hayır" kampanyası özel bir anlam ve önem kazandı...
- * Poliste ve göşitler TİP'in kampanyasının duyulmasını önlemek için el birliği ile çalıştılar.
- * AP Genel İdare Kurulu bildirisi ile başlayan gelişmeler, büyük sermayenin büyük koalisyen hayallerinin yollarının açılmasına neden oldu...

ledikleri gök kubbede hoş bir sedit olarak kalmıştı.

ACAĞI ÇIKANLAR VE BORAN'IN MEKTUBU

Elbette bu, sosyalistler için sürpriz değildi. Parti programında da hükümet programında da Amerika ile ilişkilerini bozmak için özel bir hasasayet göstermişti CHP... Amerika ve NATO ile olan ilişkilerin ulusal bağımsızlık ile bağdaşmadığını işçi sınıfının politik örgüt ve hareketi söylemişti elbette.

Tüm bunlar olur ve gerçekler açığa çıkarken Türkiye İşçi Partisi'nin NATO'nun 29. yıldönümünde başlattığı "NATO'ya Hayır" kampanyası özel bir anlam kazandı. Türkiye İşçi Partisi Başbakan Ecevit'e NATO ve ABD ilişkilerini konu alan bir mektup yolladı. Mektup şunları içeriyordu:

"*NATO ittifakı", "ortak savunma", "düşmanı cıydurma" bahanesi arkasında, aslında sosyalist ülkeleri, ulusal kurtuluş hareketlerini ve ittifakı dahil ülkelerdeki işçi ve emekçi sınıfların mücadelesini söndürmek ve engellemek amacıyla kurulmuştur.

ise o aralarda anarşinin başını ziyaret ediyordu. TBMM'de MHP Genel Başkanı Alpaşan Türkiye'nin çalışma odasında yapılan ve 76 dakika süren toplantıdan sonra Türkiye görüşmelerini "yararlı" geçtiğini söylüyordu. Özyıldırı ise "yararlı bir görüşme oldu" demekle yetinmiyor bir adım daha atıyordu:

Bundan böyle bu türlü görüşmeleri sürdürecekti...

Demokratik kuruluşlar TİP binalarına ve üyelerine karşı polis tarafından girilgen saldırıya sesiz kalmadılar. TÖM- DER Genel Başkanı Teşviri ile TUTED Genel Başkanı Göker bir basın toplantısına düzenleyerek olayı kanyarak, "Siyasi hayatımızın vazgeçilmez unsurları siyasi partiler baskı ve tehdit altındadır. Son olarak İstanbul'da TİP İl Merkezi üzerine de yoğunlaşan olaylar siyasi hayatımızın geleceği bakımından endişe vericidir." dediler.

Polisin baskılarına rağmen TİP üyeleri yılmadılar. Tüm yurtta geniş bir ağızleme kampanyası başlatıldı yürütüldü. Öddeler, sokaklar TİP ağşlerinin solu-şuyla güzelleştirildi. Ama polisin yapmadığını göışat gruplar el hak başlatıya yaptılar. TİP'in "ulusal bağımsızlık" diyen ağşlerini kendi ağşleriyle kapatmak için uğraştılar. Bazı yerlerde başan da kazandı. Polisin yapmadığını sermayenin "sol" eli yapmıştı...

PAKETLER PATLIYOR...

İkinci MC ile birlikte siyasi iletişim müze geçen "paket"ler birer birer patlamaya geçen hafta içinde de devam etti. Sermaye için "önlemler paketi" olan önlemler emekçiler için "bubi tuzak" ni-tiliğindedir.

Öncelikli olarak gündeme girmesi için Meclislere gelen aşgari geçim indiriminin yükseltilmesi istemi de CHP'li parlamenterlerin oylarıyla reddedildi. İşçi ve emekçilerin yaşam standartlarını yükselteceklerini ön sürerek halkın oylarına talip olanlar büyük sermaye için daha acil olan IMF, vergi paketi, zam paketi gibi sorunlarla uğraşmayı, bir ölçüde de ola halk yararına işler yapmaya terah etmişlerdi. Aşgari geçim indiriminin yükseltilmesini öneren yasanın gündeme girmesine engel olanlar aynı gün büyük bir peşinlikle demeciler veriyorlardı. Miez-zinoğlu "Aşgari geçim indirimini yükseltecek yasa tasarıları hazırlanıyor. Ama önce vergileri arttırmak gerekir" diyordu. Getirilmesi tasarlanan yeni vergilerle çalışanların vergi yükü daha da artacaktır. Bunu CHP'nin Son Havadisi Cumhuriyet de gileyemedi. Demokras ve bağımsızlık mücadelesini CHP ile öz-

Behice Boran'ın Pravda'ya demeci:

"BARIŞ GÜÇLERİ SAVAŞ GÜÇLERİNİ YENECEKTİR"

ГНЕВНЫЙ ПРОТЕСТ НАРОДА

(TACC). Народы всех стран настоятельно требуют отбросить гонимую вооружения, завладевшую решительное «нет» планам США приступить к производству нейтронной бомбы и разместить ее на территории Западной Европы.

ANKARA, 16. (Coş. korp. «Pravda» A. Filippov). Türkçü toplumun sosyalistleri, Türkiye'de geniş bir kampanyayı sürdürüyor. Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran bu konuyla ilgili olarak 'Pravda' muhabirine şu demeci verdi:

"Yeni tip nükleer kitlesel imha silahı olan nütron bombasını yapmayı kararlaştıran Amerika Birleşik Devletleri, bu silahı, mevzi savaşlarda kullanacak 'temiz' ve 'zararsız' taktik bir silah olarak göstermeye çalışıyor. Bu, kamuoyunu aldatmaya yönelik bir tuzaktır.

"Dünyamızın barışsever güçleri, silahlanma yarışını başlatan ve nükleer savaşta hazırlanan emperyalistlerin planlarını bozabilir ve bozacak güçtedir. Nükleer ve diğer silahlanma yarışını durdurmak yolunda Sovyetler Birliği'nin tam zamanındaki girişimini ve tüm ilerleme ve demokrasi güçlerinin çabalarını destekliyoruz.

"Dünya sosyalist sistemi, uluslararası işçi hareketi ve ulusal kurtuluş mücadelesi veren halklar, emperyalistlerin hunharca planlarını boşa çıkaracaktır. Barış için yapılan savaş gün geçtikçe gelişiyor, güçleniyor, genişliyor ve gittikçe daha örgütlü bir duruma geliyor. Barış güçleri savaş güçlerini yenecektir!"

CEVAP POLİSTEN GELİYOR

Hükümetten bu konuda bir cevap gelmedi. Ancak hükümetin polianden cevap geldi. NATO'ya hayır kampanyası için ağızleme yapan yizlere parti poli tarafında göz altına alındılar, işkenmeye uğradılar. Bu arada TİP İstanbul İl Merkezi de polis tarafından kuşatıldı ve kuşlandı. "İnsanların ne düşündüklerini değil, ne yaptıklarıyla ilgileniriz" diyen sıkıyönetim şaası işçileri Rakani

İşverenler dikensiz gül

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun 12. Olağan Genel Kurulu bu ay içinde yapıldı. "Demokratik rejim vazgeçilmez unsurları" İşverenler Genel Kurul nedeniyle bir çalışma raporu da hazırlandı. Bu çalışma raporunda yer alan ifadeler "hür teğebbüs"ün pek de öyle hürriyetin yana olmadığını açıkça gösteriyor.

İşverenlere göre öküde "anarşi"nin tırmanmasını tek nedeni Anayasal hak ve özgürlüklerin kullanılması. İşverenler bunu şöyle formüle etmişler: "Anarşi olayları yaratan ve kanunsuz eylemleri inatla sürdüren çevreler demokrasinin tian nitmetlerini kendii emellerine alet olacak şekilde kullanıyorlar..." Şecaat arzederken sirkatını söylemek işte bu... "Hür Teğebbüs"ün en doğal anayasa özgürlüklerinin kullanılmasına bile tahammülü yok...

"BAZI SİYASİ PARTİLER"

İşverenlerin tahammüllüğü yalnızca anayasal hakların serbestçe kullanılmasında kalmıyor. İşverenler grev hakkı-

nın da kullanılmasında hoşnut değiller. İşverenlere göre sık sık "yasa dışı" grevlere gidilmesinin nedeni Anayasal rejime, demokrasiye ve hukuka saygısızlık. Büyük sermaye kendisi dışında kalan herkesi anayasaya saygısız olarak suçlarken çalışma raporunun 12. sayfasında siyasi partileri de suçluyor. Ama suçlanan siyasi partiler sermaye partileri değil. Sermayeye göre "aşırı politik nanc" şahıbi kişiler kendilerini "bazi" siyasi partilerin himayesinde gördükleri için özaret alıyorlarmış. İşverenlere sormak gerek: Bu ne biçim Anayasa'ya saygı? Siyasi partiler anayasamıza göre "demokrasimizin vazgeçilmez unsurları" değil mi?

YA DEMOKRATİK KURULUŞLAR?

Büyük sermaye demokratik kuruluşlara da tahammülsüz. Çalışma raporunda şöyle deniliyor: "Biraz anayasa kuruluşu olan ve kamu kurumu nikelindeki meslek kuruluşları da birer meslek odası olmanın görev ve sorumluluğunu aşmak

KİMLER BULUŞUYOR?

Ulusal bağışsallık için görev başında

değiştirilenler bir kez daha hüsrana uğramışlardı...
Bu konuyla ilgili olarak bir açıklama yapan TUM-DER ve TÜTED Genel Baş-

bahçesi istiyor

suretiyle politikanın bir unsuru haline gelmişlerdir. Bu kuruluşlar bazı sendikaların ve partilerin birer yan kuruluşu gibi görev kabul ederek asıl amaçlarının daima dışına çıkmışlardır. Hatta bu kuruluşların terlepiledikleri bazı açık hava toplantılarında da kan dökmeye varan olayların ortaya çıkması anarşinin bu kuruluşlardan da kaynaklanmasına sebep olmuştur. Bu görüşü ilginç. Sermayenin en üst örgütü ile CHP'nin yöneticilerinin aynı kanıda olduklarını göstermesi bakımından ilginç.

AH ŞU GREVLER!

İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun çalışma raporunun bundan sonraki bölümlerinde grev kadar lokaevin da bir hak olduğu anlatılmaya çalışılmış. Bağlançta grevi de bir hak olarak görenler daha sonra grev hakkının nasıl kötüye kullanıldığını anlatmaya çalışmışlar. Varılan sonuç grev hakkının kısıtlanması gerektiği... Şöyle diyorlar: "Bütün bu faktörler grevlerin ne ölçüde ekonomik, sosyal, mali zararlar doğuracak biçimde

kanları, emekçilerin taleplerini göyle özetlediler:

- * Yapılan son devalüasyonla 3.300 liralık asgari ücretin hiçbir anlamı kalmamıştır. Asgari ücret insanın bir yaşamı olanacağı sağlayabilecek düzeye yükseltilmelidir.

- * Yalnızca ücretlileri uygulanacak özel indirim asgari ücret düzeyine yükseltilmelidir.

- * Ücretlilerden kesilen mali denge vergisi yükseltilmelidir.

- * Yüksek gelir dilimlerindeki mükelleflerin vergi yükleri arttırılmıştır.
- * Gayrimenkul rantlarındaki artışın vergilenmesi, tarım kesimindeki yüksek kazançların vergilendirilmesi gibi potansiyel vergi alanları vergi kapsamına alınmalıdır.

- * Beyannameli vergi mükellefleri, vergilerini gelir elde ettikleri yıl içinde ve en çok üç aylık dönemler sonunda ödemelidir. Gerçek kazancın yüksek ver-

NE

genileyelebileceğini ve ekonomiyi temelden çökertilecek aşamalara ulaşabileceğini göstermektedir. Bu kadar tahripkar sonuçlar yaratacak şekilde kullanılabilecek grev hakkının uygulama hudut ve şartları ülke yarına yeniden gözden geçirilmesi gereken bir noktaya ulaşmıştır." Bu denikten sonra da işçilerin ne kadar "tahripkar" yaratıcılar oldukları sayılmış. "Doymak bilmeyen işçiler" in ekonomide nele sebep oldukları açıklanmış. Ve bu sebeplerin işyerlerinin birer birer kapanmasına neden olduğu sıkıdır dille anlatılmış. İnsanın göz yaşlarını tutmasına imkan yok...

Çalışma raporlarının diğer bölümlerinde asgari ücretin yüksekliği, kıdem tazminatlarının işverenlere getirdiği yük, işverenlerden alınan ağır vergiler son derece "bilimsel" olarak anlatılmış. İşveren Sendikalarının çalışmaya raporunu herkeşe tavsiye ediyoruz. Bu kitapçığı mutlaka okuyun. Okuyun daşu yaramaz işçilerin ekonomiyi ne kadar tahrip ettiklerini, demokrasiyi nasıl tehlikeye soktuklarını öğrenin!.

gi dilimleri altında görülmesini sağlayan ticari formülasyonları engelleyici tedbirler alınmalıdır.

CHP GRUBUNDA GENEL GÖRÜŞME

Hükümetin ıcrasatları konusunda CHP Kırklareli Milletvekili Gündüz Onat tarafından verilen genel görüşme açılması önerisi, CHP grubunda geçtiğimiz hafta görüldü. CHP Grubunda en çok eleştirilenler arasında İçişleri Bakanı İrfan Özyayın vardı. Milletvekili Karahan konuşmasında devlet kadrolarının yete-

neksiz kışlara verildiğini belirttikten sonra şunları söyledi: "Bakanlıklara bu işleri bilenler gönderilmeli. Hava paspasından içişleri bakanı olur mu?"

CHP grubu "anarşinin kaynağına" yönelinmediği kanısındaydı. Balıkesir milletvekili Necati Cebeci bunu şöyle ifade etti: "Ülkü Ocaklarına asker giysili kişilerin girdiği ve silah sokulduğu ihbarını aldım. Bakana bildirdim. Bakan bana "ihbar alıyoruz, basıyoruz, yine de birşey çıkmıyor" dedi. Her baskında birşeyler bulunur diye bir kural yoktur. Bu anlayışla anarşi önlenemez. "Niyazi Ünal da Özyayın'ı suçlayanlara katıldı: "Sayın bakan sağa da sola da karışıyor diyor. Böylece anarşiyi kışmayan sol da eziliyor. Sağcılar adam öldürüyor, solcular suçluymuş gibi yakalanıyor. Bakan bu işi beceremiyor" dedi.

CHP milletvekilleri eleştirilerinde büyük ölçüde haklıydılar. Ancak şu gerçeği hiçbirisi bir türlü benimseyememişti: "Demokratik güçlere art çevrilerek anarşi önlenemez."

CHP Genel Başkanı Ecevit ise parlamenter arkadaşlarına katılmıyordu: "Özyayın görevini başarıyla yapıyor" du... CHP'nin her derde deva "sol sosyal-demokratların" parmakları CHP'nin günah duvarı "sağ sosyal demokratların" parmaklarıyla birlikte havaya kalktı, genel görüşmenin gündeme alınması öyküsü bitmişti...

BÜYÜK KOALİSYONA DOĞRU...

CHP iktidarı sermayeyi rahatlatmak için önlemler dizisini yürürlüğe koyarken AP'de de partiyi "sola", CHP'yi "sağa" çekip büyük hayalin gerçekleştirilmesine çalışılıyor. AP Genel İdare Kurulu bildirisini "milli birlik ve beraberliğe en çok ihtiyaç duyduğumuz bu zamanda" diye başlıyor ve "partilerin ortak sorunlarda birleşmeleri gerekir" diye bitiriyor...

Bu ses CHP çevrelerinde pek olumlu karşılandı. CHP Genel Sekreteri Üstündağ AP Genel İdare kurulunun bildirisini pek "adamlıklı" bulmuştu. Büyük sermayenin, büyükhayal vadilerinde bir adım daha atılmıştı...

SAVURGANLIK VE TUTARSIZLIK

"İzafa karşı tedbirler!"

Bugüne kadar bütün burjuva hükümetlerinin programında yer alan bu sözlerin, emekçi halk için ne anlama geldiği örnek ve deneylerle bellidir: Enflasyon, devalüasyon, pahalık, zam vergisi... Ya da malum deyimle "milletçe katlanacak fedakarlıklar!"

Durum şimdi biraz farklı:

"Savurganlığa karşı önlemler!"

Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu işe böyle başladı, sürdürüyor. Kimileri çıkıp, "kademli bürokrat Müezzinoğlu, parti genel başkanı ve başbakanı Ecevit ile dilbirliği kurmak için böyle konuşuyor" diyeceklerdir. Desinler.

Türkiye kapitalizminin ekonomik durumunu düzeltmek için Maliye Bakanı Müezzinoğlu'nun bu kadarlık çabası bile önemli olma gerek!

Ancak...

"Savurganlık" sevimsiz ve olumsuz içeriğine karşın ne denli güzel bir sözcükse, "Tutarsızlık" da o denli ciddi bir olgudur!.

Maliye Bakanı çeşitli tarihlerde verdiği demeclerde, "halkın tasarruf bilincinden uzak" olduğunu belirtmiş. Yani açık anlamıyla halk "savurgan" olarak ilan edilmiştir.

Şimdi bir "savurgan" olarak, Maliye Bakanına hatırlatmak gerekiyor:

Resmî gazetenin 12.7.1973 günlü sayısında yayınlanan bir "Ek tebliğ"den haberinizi var mı?

Yoksa, bizim görevimiz hatırlatmak, sizin göreviniz de hatırlamaktır.

Resmî Gazete'nin 12.7.1973 günlü sayısında "Türk Paramının Kıymetini Koruma hakkında 17 sayılı Karara ilişkin Seri: IV, No:3 Görünmeyen Muameleler Tebliğine Ek Tebliğ" yayınlandı.

Bu "Ek Tebliğ" daha önceki tebliğin 6. maddesinde şöyle değışirdi:

"Kara nakit vasıtalarının zararlı yol giderleri ile seferi devamlarına mani olan mahiyetindeki tamir, yenileme ve bakım giderleri için, her seferi ve vavta başına 750 dolara kadar döviz kesin, 3000 dolara kadar döviz avansı, olarak Merkez Bankasına tahsis edilir."

Bu ne anlama gelmektedir?

Kara taşımacılığı için yurtdışına çıkan her vasıtaya, her sefer için 750 dolar kesin döviz tahsis edilmekte ve bunun harcanıp harcanmadığını hesabı sorulmamaktadır.

Türkiye'nin sınır kapılarından günde ortalama 600 kamyon taşıma seferleri için yurtdışına çıkıyor. Bunlardan sadece 300'ü için 750 dolar kesin tahsis yapıldığı düşünülürse, ortalama günde 225 bin dolara karaborsaya akması için olanak yaratılıyor demektir. Yani yılda en az 50 milyon dolar böylece tasamıcalara tahsis ediliyor. Bu dövizlerin Merkez Bankasından alınır alınmaz karaborsaya 5-10 lirale aktarıldığı da bir gerçektir.

Ve bu uygulama 1973'den bu yana devam etmektedir. Hiç deşilse, bu karaborsa kaynağı kurutulmuş İsteniyorsa, bu 750 dolarla tasamıcalar kesin olarak tahsis edilecek yerine avans olarak verilise ve dövizlerinde fatura karşılığında kamyonların gerçek masrafları bu avansla karşılanırsa...

"Tasarruf bilinci gelişmemiş halkın" bir parçası olarak, çoğu kez "tutarlı" olmak "tutumlu" olmaktan daha zor oluyor gibi geliyor bize.

Biz savurganuz, anladık ama Maliye Bakanı da birazcık tutarlı olma ya!..

Ambargonun kalkması bahanesiyle öne sürülen

YENİ BAĞIMLILIK PLANLARINA HAYIR!

DIŞ POLİTİKADA AÇIKLIK, YALNIZCA SÖZÜ EDİLEN, LAF-TA KALAN BİR KAVRAM OLMAKTAN ÇIKARILMALIDIR. "AÇIKLIK" VE "BAĞIMSIZLIK" ADINA PERDE ÇEKİLMESİ YERİNE, ABD İLE YAPILAN ANLAŞMANIN AYRINTILARI AÇIKLANMALI, KONU MECLİSLERE GETİRİLMELİDİR. AYNI ŞEKİLDE, ÜSLER MESELESİ DE YİNE KAPALI KAPILAR ARKINDA TARTIŞILAN BİR KONU OLMAKTAN ÇIKARILARAK, MECLİSLER ARACILIĞI İLE TÜM KAMUYUNUN ÖĞRENEBİLECEĞİ BİR BİÇİMDE ORTAYA KONMALIDIR.

Amerikan yönetiminin, Türkiye'ye silah ambargosu uygulamaması öngören Kongre kararını yürürlükten kaldırma yönünde başlattığı son girişimler, Türkiye-ABD ilişkilerine yeni bir biçim kazandı. Carter yönetimi, 26 Mart 1976 tarihli "savunma işbirliği anlaşması"nın gözden geçirmek üzere ileri bir tarihte ertelendiğini, buna karşılık ilgili yasa hükümünün iptal edilmesiyle ambargonun doğrudan doğruya kaldırılacağını bildirdi. Böylece, ABD dış yardım programının 620. maddesindeki yasaklama hükümünün kaldırılması Kongre'den istendi. Öneri, Temsilciler Meclisi'nin Dış İlişkiler Komisyonu'nda geçtiğimiz Perşembe günü görüşülmeye başlandı.

Carter yönetimi, ambargo hükümünün yasadan çıkarılmasıyla birlikte, Eylül ayında başlayacak olan 1979 mali yılı içinde Türkiye'ye, 175 milyon kredili satış, 50 milyon "güvenlik desteği" olmak üzere 225 milyon dolarlık askeri yardım yapılmasını istediğini Kongre'ye bildirdi.

İKİLİ ANLAŞMA GÖNDEMEN ÇIKARILDI

Kongre ve Senato'da onaylanması halinde Haziran ayı başlarında kesinleşmesi beklenen yeni öneri ile, paraf edilmesinden bu yana 3 yıl geçmiş bulunan 4 yıl süreli "savunma işbirliği anlaşması", eski biçimiyle filen gündemden çıkarılmış oldu. Söz konusu anlaşma, yeniden başlatılacak Amerikan askeri yardımını, sözde kapatılmış gibi gösterilen Amerikan ürünlerinin açılması karşılığında ödenen bir "kira" biçimine sokuyordu. Carter yönetiminin yeni önerisi, bir yandan ambargo kararının

kaldırılmasını "savunma işbirliği anlaşması"nın kapsamının dışına alırken, Amerikan ürünlerinin statusünün de bu anlaşmadan bağımsız olarak yeniden ele alınması olanağını yaratmış oldu.

Böylece, Carter yönetimi ile Ecevit hükümetinin, topraklarımızdaki Amerikan ürünlerinin statusünü, yasama organlarımızda da onaylanması gereken herhangi bir anlaşma ile bağlı olmaksızın, ikili ya da tek taraflı girişimlerle düzenlemeleri için gerekli kapıları açtı. Başbakan Ecevit, hükümetin bu yönde bazı hazırlıklar içinde olduğunu, yeni Amerikan planının açıklanmasından hemen ertesinde açıkça belli etti. Kapalı kapılar ar-

kasındaki yeni bir pazarlıklar döneminin başlatılmak istendiği, böylece ortaya çıkması oldu.

OÇ AYLIK PAZARLIĞIN SONUCU

Carter yönetiminin Kongre'ye yaptığı yeni öneri, Ecevit hükümeti ile üç aydır sürdüren temasların bir sonucu oldu. Başbakan Ecevit, hükmeti kurmasının hemen ertesinde ABD Dışişleri Bakanı'nı Ankara'ya çağırarak yaptığı görüşmelerin ertesinde, "savunma işbirliği anlaşması"nın onaylanmasından önce ambargonun doğrudan bir kararla kaldırılacağını açıklamıştı. Başbakan, aynıca, ABD'nin Türkiye'ye yeni bir ekonomik yardımda bulunmasını istediklerini belli etmişti. Geçtiğimiz hafta başında Carter'in sözcüsü tarafından Washington'da yapılan açıklamada, Ecevit'in iki buçuk ay önce kullandığı deyimler aynen tekrarlanarak gerçekleştirildi. Ecevit, 4 Nisan'da düzenlediği basın toplantısında, yeni "yardım" planının 50 milyon dolarlık bölümünü, "ekonomik yardım" olarak nitelemekten çekinmedi.

Başbakan'ın Ocak ayında Vance'la yaptığı görüşmeler sonundaki açıklamaları, hükümetin, ambargonun kaldırılması talebini, açıklanmış NATO'nun güneydoğu kanadının güçlendirilmesi gerekçesine dayandığını ortaya koymuştu. 22 Ocak'ta Ecevit'in ağzından hükümetin Vance'a yaptığı önerileri yorumlayan Milliyet başyazan, Başbakan'ın, ABD yönetimini, "Sovyet tehdidi"nin geçerliliğini koruduğunu inani-

yorsa, NATO'nun güneydoğu kanadını güçlendirmeye çağırıldığını ilan ediyordu.

NATO'YA BAĞIMLILIĞI GÜÇLENDİRME YOLUNDA

Geçtiğimiz hafta başında Carter adını yeni Amedkan "yardım" planını açıklayan Beyaz Saray sözcüsü, ambargo kararının kaldırılması isteğinin ilk gerekçesi olarak, "NATO'nun Doğu Akdeniz'deki durumunun takviye edilmesi" gereğini ileri sürdü. Sözcü, böylece, Amerikan ürününün yeniden tam olarak faaliyete geçebileceğini bildirdi. Ertesi gün, yeni ABD planını yorumlayan Frankfurter Allgemeine gazetesine, bu planın, "NATO'nun durumunu değerlendiren Savunma Bakanı Brown, Dışişleri Bakanı Vance ve Ulusal Güvenlik Danışmanı Brezinski tarafından ortaklaşa bizzatlandırıldı" açıklandı.

Beyaz Saray sözcüsünün "üslerin açıklanabileceğine" ilişkin beklentisi, birgün sonraki basın toplantısında Ecevit tarafından doğrulandı. Ecevit, ambargo ile Amerikan ürünleri arasında bağ kuran ikili anlaşmanın askiya alınması ile, "ortak tesislerin statusu ile ilgili konuların ilk ilke arasında gecikmekle zindan devam edecek görüşmelerde ele alınacağını ve kısa sürede bir sonuca bağlanacağını" açıkladı. Başbakan, bu görüşmelerin, "Kongre'den olumlu sonuç alınmasından

"Ulusal savunma anlayışı"

REŞİTTAŞ

Bir yanda ABD ile ilişkilerin "yeniden düzenlenmesi", ambargo, Kıbrıs sorununun çözümü için "öneri paketleri" tartışmaları, "haysiyetli, kişiliği olan dış politika" ve "yeni ulusal savunma" kavramı oluşturma çalışmaları, öte yanda Türkiye İşçi Partisi'nin "Ulusal Bağımsızlık İçin NATO'ya Hayır" kampanyası. Bir yandan, polisin kanunsuz tutuklamaları, baskıları, parti merkezi kuşatmaları ve kurşunları. Öte yandan TİP'in, hükümetten NATO'dan çıkılması talebini de kapsayan yanıt bekleyen mektubu. Eğer yanıt, sadece baskı ve kurşunlardan oluşmuyorsa, ciddi bir tartışmanın başlaması gerekirdi.

BARİŞ MÜCADELESİNİN ÖNEMİ

İçinde bulunduğumuz günlerin en önemli bir gelişmesi de "ulusal savunma ve güvenlik" konularına konulan dokuşulmazlık ve gizlilik sarsılır olması. Tabuların sarsılmasının nesnel temelleri kuşkusuz, toplumsal gelişme ve kitle mücadelesidir.

Çağımızın en önemli sorunlarından birisi barış ve savaş sorunları. Savaş ve barışın ne olduğunun açığa çıkarılması. Günümüzde savaş ve barış yalnızca teknolojik gelişmenin ulaştığı düzey nedeniyle ortaya çıkan tahrip gücü sonucunda önem kazanmıyor. Savaş tehdidi bireylerin günlük yaşantılarını etkilediği gibi, halkların kendi geleceklerini kendilerinin belirlemeleri açısından da önemli. Bu nedenle ulusal savunma sorunları artık bir toplumu oluşturan bireylerin günlük yaşantılarını da doğrudan ilgilendiriyor. Barış için mücadele vazgeçilmez oluyor.

CLOUSEWITZ VE SAVAŞ

Günümüzde "ulusal savunma" kavramının anlaşılabilmesi için uluslararası sorunları çözümlemek, değerlendirmek gereklidir. Uluslararası sorunların anlaşılabilmesi için temel zorunluluklardan birisi de "politika", "savaş" ve "barış" kavramlarının sosyal kategoriler olarak tanımlanmasıdır.

Savaş çok yönlü ve kaypak bir kavramdır. Diyalektik bir yaklaşım olmaksızın savaşın özü kavranamaz, metafizik ve değişmeyeceği varsayılan kavramlar kısırcasına kurtululamaz.

Arkadaşımız, Gökçe kitabevi sahibi Sencer Keleş, 7 Nisan Cuma günü vefat etmiştir. Keleş'in kaybı, çevresinde büyük bir üzüntü yaratmıştır. YÜRÜYÜŞ olarak Sencer Keleş'in ölümünden duyduğumuz büyük üzüntüyü belirtir, dostlarına ve yakınlarına başsağlığı dileriz.

bemen sonra başlayabileceğini ve zamanı yetirmek için o zamana kadar iki tarafın kendi öz hazırlıklarını yapmaya şimdiden başlayabileceğini" bildirdi. Böylece Amerikan ülentinin şimdiden pazarlık masasının üzerine oturtulduğu ilan edilmiş oldu.

NATO KURMAYLARININ PLANLARI UYGULANIYOR

Yeni Amerikan planının NATO Kurmaylarının planlamasıyla olan ilişkileri, planın açıklanmasına karşı Yunanistan hükümet çevrelerinin gösterdiği tepkilerin biçimiyle de ortaya çıktı. Yunanistan hükümet yetkilileri, Carter yönetiminin tutumuna karşı tepkilerinin "resmi bir protesto" biçimini almadığını özellikle belirtme gereğini duydular. Bu arada Carter yönetimi, 1979 yılı dış yardım programına, Yunanistan için de 140 milyon dolarlık bir kredi satışı yardımını sunduğunu açıkladılar. Karamanlis hükümeti yanlış Katimerini gazetesi, 5 Nisan'da, her iki ülkeye yapılacak yardımların da ne derece eşdeğer olduğuna dikkat çekti. Aynı gazete, Türkiye-ABD "savunma işbirliği anlaşması"nın, Yunanistan'la ABD arasındaki benzeri bir çözümün birarada ele alınabileceğini haber verdi. Böylece, Türkiye'ye yönelik yeni Amerikan girişiminin, gerçekle NATO'nun güneydoğu kanadının silahlanmasının hızlandırılması, Türkiye ile Yunanistan'ın uyumlu bir politikaya sokulması yönünde NATO planlarının bir parçası olduğu belli oldu.

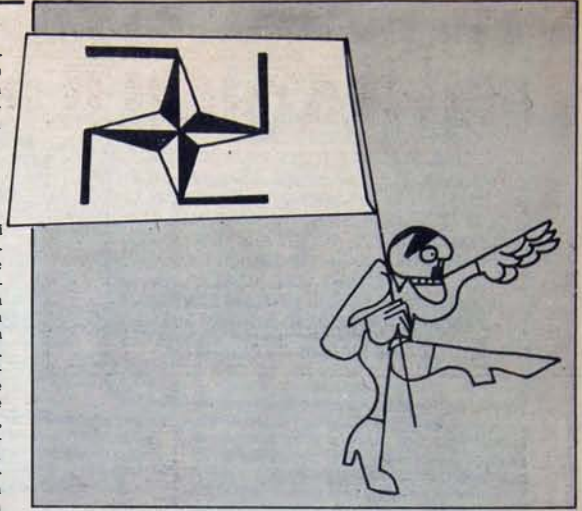
Yeni Amerikan planının, Kıbrıs'ta da NATO'nun dayatmaları doğrultusunda bir çözümün empoze edilmesini amaçladığı noktasında, bütün yorumcular birleşti. Kıbrıs Rum toplumu üzerinde yeni bir baskı aracı olarak da geliştirilen yeni fonnlun açıklanmasından sonra, Ada'nın güney kesiminde faşist güçlerin kıs-kırttığı karışıklıkları beklediği haberleri yayılmaya başladı. Başkan Kıprıya-

nu'nun, Carter yönetiminin yeni kararına karşı tepkilerini "unur" tutmaları için Rumlara yaptığı çağrı, NATO'nun Kıbrıs üzerinde tasarladığı yeni dayatmaların şimdiden amacına yaklaştığının belirtileridir.

AMBARGO KAÇINCI DEFA KALKIYOR?

Carter yönetiminin, Türkiye'ye askeri yardımların başlatılması yönünde Kongre'ye sunduğu öneri, gerçekte iki ülke arasındaki alış verişlerde önemli bir değişiklik yaratmadı. Carter yönetiminin girişimiyle kaldırılacağı öne sürülen "ambargo", 1975 Ekim'inden bu yana fiilen adım adım kaldırılmış bulunuyor. 1975 Ekim'inde Kongre, ambargo kararının yürürlüğe girdiği 15 Şubat 1975'e kadar sipariş edilen silahların Türkiye'ye teslim edilmesini kararlaştırdı. Kongre, Şubat 1976'daki yeni bir karar ile Türkiye'nin kendi kaynaklarını kullanarak ABD'den silah satın alma olanağını yarattı. Geçtiğimiz yıl Türkiye, ABD'den 175 milyon satış kredisi sağladı ve bu kredinin tümü bugüne kadar kullandı. Bu arada ABD ile 40 Fantom anlaşması imzalandı. Böylece ABD Kongresi'ne, Carter'in yeni önerisi üzerine, sadece Türkiye'ye ambargo uygulamasını öngören ilgili yasanın 620. maddesini iptal etmek, silah satışları üzerinde geriye kalan birkaç kısıtlamayı da kaldırmak düştü.

Bütün bunlar, Kongre'den beklenen kararın önemini azaltmamıştır. Tam tersine böylece, Kongre'den beklenen kararın gerçek amacı ve önemli ortaya çıkmaktadır. Türkiye'ye silah satışları doğan yasa hükümlerinin kaldırılması ile, ülkemizin NATO'ya bağlılığının artırılması, topraklarımızdaki işleri üzerinde ABD egemenliğinin sağlamlaştırılması, NATO'nun güneydoğu kanadında silahlanma yarışının hızlandırılması yönünde tasarlanan girişimlerin meşrulaştırıl-

ması planlanmaktadır. Kongre'den çıkması umulan yeni "yardımlar", yeni bağımlılık girişimlerinin, emekçi kitlelerin gözünü boyayarak gerçekleştirilmesi için kullanılmak istenecektir.

YENİ BAĞIMLILIK PLANLARINA HAYIR

Ecevit hükümetinin kabullenmeye hazırladığı yeni Amerikan "yardım" planı, yeni bağımlılık planlarının paravanından başka birşey olamaz. ABD Dış İşleri Komisyonu üyesi Solaz'un deyişleriyle, "iki ülkenin de ortak bir tehdit altında olduğu" sahte gerekçesiyle başlatılan yeni "yardım"lar, ülkemizin hükmümlüğünde ABD'ye verilmesi planlanan yeni ödünlerin mazereti olarak kullanılmak istenecektir. Bu yardım kar-

şılığında, başta ABD olmak üzere NATO çevrelerinin, topraklarımızdaki saldırı işleri üzerinde yeni imtiyazlar koymaya hazırlandıkları şimdiden belli olmuştur.

Yeni "yardım" planının tek "yeni" özelliği, Türkiye'nin emperyalizme bağımlılığını artıracak yeni girişimlerin, ABD ve Türkiye'nin tek tarafı kararlarıyla, yasama organlarına onaylanmadan yürürlüğe konacak adunlarla gerçekleştirilmesi olanak tanımazdır. Amerikan işleriyle silah yardımı arasında bir "kırı" bağı kuran "savunma işbirliği anlaşması"nın gündemden çıkarması, pazarlığın gizli kapaklı yürütülmesine ortam yaratmaktan başka anlam taşıyamaz. Ecevit hükümeti, bu yönde hazırlıklar içinde olduğunu belli ederek, ağır bir sorumluluk altına girmiştir.

politik tercihlere bağlıdır

Savaş diyalektik anlayışla ilk yaklaşımlar düşünür Alman Clausewitz. Clausewitz'e göre savaş "devlet politikasının yeni araçlarla sürdürülmesinden başka birşey değildir." Başka bir deyişle savaş, politikanın şiddetle başvurularak devam ettirilmesidir. Sorun, Hegelci Clausewitz'in görüşlerinin ayakları üstüne oturtulması. Yoksa Clausewitz'in görüşlerini bütünüyle kimse reddetmiyor. Bu görüşün bilimsel olabilmesi için savaşın tanımındaki "politika"nın içeriğinin belirlenmesi gerekiyor. Onun için sorun, sözkonusu politikanın toplumsal sınıflardan kimlerin amaç ve çıkarları doğrultusunda belirlendiğinin saptanması.

Böyle bir saptama geçmiş savaşlar için olduğu kadar, bugünün savaşlarını anlamak için de kaçınılmazdır. Savaş, politikanın başka araçlarla devamı olduğuna göre, en anlamlı bakış, savaş öncesi, savaşa yol açan politikayı incelemek, savaşa yol açan sosyal ve siyasal sistemi belirlemek olacaktır.

SAVAŞ VE BARİŞ'İN TEMELİ

20. yüzyıl diyalektiği, savaşların görünüş ne olursa olsun, belirli bir sınıf politikasının uluslararası alanda şiddetle başvurularak devamı olduğunu gösterdiği kadar, bu politikanın emperyalizmin politikası olduğunu da gösteriyor.

Savaş insanlık için bir yazgı mı? Kesinlikle değil. Savaş gibi harış da bir temele dayanır. Belirli bir politik temele. Günümüzün ikili gelişmesi savaşın önlenmesi için maddi politik temelleri de yaratmıştır. Savaş ve barış egemen sınıfların politikalarının ürünüdür. Dünyada ilk sosyalist ülkenin kurulmasıyla birlikte temeli barışı amaçlayan bir politika da devlet politikası haline gelmiştir. Bugün sosyalizm bir dünya sistemidir.

Barışı olanaklı kılan ikinci gelişme ise modern savaşların geniş halk kitlelerini bütünüyle kapsamına alması nedeniyle, çok kitleleri de harekete geçirmesidir.

Bu olgu, savaşın politik temellerinin unutturulması amacıyla burjuva düşümlerinin savaşı bir yazgı, kaçınılmaz bir doğal afet gibi gösterecek teoriler geliştirmelerinin de başlangıcıdır.

EMPERYALİZM İÇİN "BARİŞ"

Böyle "teoriler" emperyalizmin savaşa yol açan politikasını kabul ettirebilmek için hazırlanmaktadır. Burjuva düşümleri "politik gerçekçilik" adı altında "kuvet politikası", "güç dengesi" gibi değişmez, mutlak karşıtıtlar yaratarak, savaş ve barışın politik temellerini gözlerden saklamaya çalışmaktadır. Böylelikle, uluslararası ilişkilerin çözümlemesinde "askeri güç" sorunları ön plana çıkacak ve emperyalizmin, niteliği gereği politikasının "şiddet araçlarıyla" da sürdürülmesi kitleler karşısında dayanak bulacaktır. Sonuç olarak, barış, emperyalizm için yalnızca savaşıtlık hali olmakta, yani savaşa kadar "güç toplama ve fırsat kollamak" için bir "ara"dan başka anlam taşımamaktadır.

Bu genel çerçeve içerisinde eğer bir ülke ulusal savunma kavramı arayışında ise, temel bir seçim sözkonusu olmaktadır. Herşeyden önce bir ulusun savunmasının ve güvenliğinin sağlanmasının, savaşın nedenlerinin ortadan kaldırılması ile gerçekleştirileceğini unutmamak zorunludur. Savaş nedenlerinin ortadan kaldırılması ise, savaşın nedeni olan bir politikanın karşısında olmak demektir. Böyle bir politikaya karşı mücadele etmek demektir. Politik tercihin barış yönünde belirlenmesi demektir.

SORUN, POLİTİK TERCH SORUNU

Politik tercihin savaşa ya da barış yönünde belirlenmesinin bir ülkenin ulusal güvenlik adı altında gerçekleştirileceği düzenlemeyi belirleyeceği de açıktır. Günümüzde savaş araçlarının ulaştırıcı tahrip gücü gözönüne alındığında barış için uğraş vermek bir ülkedeki halkın herşeyden önce kendi kendisine olan sorumluluğunun bir gereğidir. Bu nedenle, Türkiye'de iktidardın "yeni bir ulusal güvenlik ve savunma kavramı" oluşturmaçığını açıklaması tek başına bir anlam taşımamaktadır. Ulusal savunma ve güvenlik sorunları genelkurmay ve dışişleri yetkililerinin oluşturdıkları bir "komisyonun" belirleyeceği bir konu da değildir. Sözkonusu olan politik bir tercihtir.

İktidar, yeni bir ulusal savunma kavramı oluşturmaktan söz etmeğe devam edecekse, yeni bir politik tercihi belirleyen açıklıkları ortaya koymalıdır. Emperyalizmin düzenlemeleriyle olan ilişkiler, NATO gibi barışa düşman bir örgüte karşı tavrı, Ulusal bağımsızlığı ayaklar altına alan ikili anlaşmalar konusunda politik tercihinin yapmalıdır. Türkiye İşçi Partisi'nin mektubu bu soruların yanıtını talep etmektedir. Baskıdan, terörden, yağdırılan kurşunlardan yılmadan da halk kitlelerine bu talepler anlatılmalı, barışın olduğu gibi Türkiye'nin ulusal güvenliğinin de belirli politik tercih sorunu olduğu gösterilmeye devam edilecektir.

SAGDAN VE "SOL'DAN GELEN BUTÜN BASKILARA, ENGELLEMELERE VE PROVOKASYONLARA KARŞIN, TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ'NİN AÇTIĞI ULUSAL BAĞIMSIZLIK BAYRAĞI DAHA DA YÜKSELECEKTİR. BUNDAN SONRA DA, KAMPANYA SÜRESİNCE YAPILACAK MİTİNGLERDE, TOPLANTILARDA, OTURUMLARDA BİNLERCE KİŞİ "NATO'YA HAYIR" DİYECEKTİR. BASKI VE ENGELLEMELE- RİN SÖKMEYECEĞİ GİBİ, GERÇEK BAĞIMSIZLIĞIN VE TUTARLI ANTIEMPERYALİST TAVRIN ÖNÜNE KONAN SAHTE PERDELER DE BİRER BİRER YIRTILACAKTIR.

ULUSAL BAĞIMSIZLIK BAYRAĞINI YÜKSELTELİM

Türkiye İşçi Partisi tarafından düzenlenen "Ulusal Bağımsızlık İçin NATO'ya Hayır" kampanyası, geçtiğimiz hafta içinde, Türkiye'nin çeşitli yörelerinde başlatıldı. TİP Genel Başkanı Boran'ın Başbakan Bülent Ecevit'e iletilen ve gerekçeleri ile birlikte NATO'dan çıkılmasını talep eden mektupla birlikte başlayan kampanya, çeşitli eylemlerle 23 Nisan'a kadar sürdürecektir. Düzenlenen eylemler arasında afişleme, bildiri dağıtım, miting, kapalı salon toplantıları, paneller vb. de yer alıyor.

Türkiye İşçi Partisi tarafından sürdürülen kampanya, belirli bir yıldönümünün ötesinde, Türkiye'nin bugünkü dış ilişkileri açısından da oldukça önemli ve kritik bir döneme rastlamıştır. Emperyalizmin ekonomik ve askeri muhraklarına daha da bağımlılığı getirecek, en azından bu bağımlılık ağlarının tesdili anlamına gelecek girişimlerin, üstelik ileridlik ve Türkiye'ye "darboğazlardan kurtarma" adına yapıldığı bir dönemde, TİP'in kampanyasının önem ve anlamı bir kat daha artmıştır.

Bu kampanya dolayısıyla bir kez daha görülmüştür ki, tüm ilerici, yurtsaver ve harışı güçlerle birlikte, gerçek bağımsızlığın, barışın en ön saflarda yer alan öncü gücü, her yerde olduğu gibi Türkiye'de de sosyalistlerdir. Öncü, kararlı güç, işçi sınıfının politik hareketidir.

Yine aynı kampanya dolayısıyla görülmüştür ki, büyük burjuvazi ile birlikte onun partileri, "liberal"inden faşistne kadar burjuvazinin siyasal güçleri ve onların safında yer alan maoculuk, barış ve bağımsızlık mücadelesinin başka düşmanlarıdır.

TİP ULUSAL BAĞIMSIZLIK DİRENCİNİ CANLANDIRIYOR

Ulusal Kurtuluş Savaşımıza dayanan ulusal bağımsızlık rubu, antiemperyalist mücadele kivilcimları, Cumhuriyetle birlikte burjuvazinin egemenliğini pekiştirmesi ve bunun doğal bir ürünü olarak emperyalizmin dümensoyuna girilmesi sonucunda söndürülmeye, ezilmeye çalışılmıştır.

İlericiler, demokratlar ve sosyalistler hiç kuşkusuz her dönem ulusal bağımsızlık bilincini canlandırmaya, emperyalizmin ve onun saldırıyı örgütlerinin gerçek yüzünü sergilemeye ve yığınları bu doğrultuda bilinçlendirmeye çalışmışlardır. Bu çabalar, her dönem burjuvazinin ve onun siyasal güçlerinin baskıları ile karşılaşmıştır.

Ancak şunu da belirtmek gerekir ki, ABD emperyalizmine, onun saldırıyı askeri ve kültürel örgütlerine karşı, ulusal bağımsızlık ve barıştan yana mücadele en geniş yığınları 1961-71 döneminde sarmıştır. Bunda da öncülüğü, miting meydanlarından parlamentoya kurşununa, toplantılardan köy kahvelerine kadar sorunu kitleselleştiren, yığınları mal eden Türkiye İşçi Partisi yapmıştır.

İlgincir ki, bu dönemde antiemperyalist mücadele, ulusal bağımsızlık gibi kavramları dillerinden düşürmeyen, hatta daha da ileri giderek bu mücadelenin öncülüğünü somut hayatta yapan Türkiye İşçi Partisi'ni "antiemperyalist mücadeleye gereken önemi vermemekle" suçlayan kimi çevreler, 1973 ten sonra bu konuda büyük bir suskunluğun içine girmişlerdir. Bundan da öte, "ilerici" ve "antiemperyalist" olarak bilinen birçok çevre, MC dönemlerindeki suskunluklarının yanı sıra, Ecevit iktidarı ile birlikte, ABD'ye, NATO'ya bağımlılığı, saldırıyı askeri üslerin varlığını, emperyalizmin ekonomik odakları ile "ilişkilerin düzenlenmesini" ileridlik, demokratlık adına aklayan, "rasionalize eden" bir tutum içine girmişlerdir.

Türkiye İşçi Partisi'nin son kampanyasının önemi, bu koşullar altında bir kat daha artmaktadır. Ulusal bağımsızlık bilincinin, antiemperyalist mücadele

kivilcimlarının üzerine serpilen ölü toprağının kalkmasında, külahların öne konulup düşünülmesinde, Türkiye'nin önemli bir sorununun bir kez daha belleklere kazınmasında Türkiye İşçi Partisi'nin son eylemleri hiç kuşkusuz önemli bir rol oynayacaktır.

BOYÖK BURJUVAZİ DE BOŞ DURMUYOR

Bu koşulları sarsmaya yönelik, bu boyutta bir kampanya elbette iğgerici güçlerin tepkisini çekecekti. Elbette ki, dünyanın her yerinde ve her durumda gerici güçlerin yama koşulan maocu beygirler sabote ve provokasyon girişimlerine hız vereceklerdi. Başladığı günden itibaren bir yandan iktidardaki burjuva partisinin engellemeleri ile, diğer yandan da maocu beslemelerinin provokasyon ve sabotajları ile karşılaşta.

Kampanyanın ilk gününden itibaren, iktidarın kampanyayı bedef alan tutumunun ardında üç neden yatmaktadır. Bunlardan birincisi, gazetede Teoman Erel'in de belirttiği gibi, "ileridlik" gibi "antiemperyalizmi" de çeşitli yöntemlerle kendi tekeline almaya çalışan iktidarın ve CHP'nin, "üstelik ABD ile ilişkilerin belirli bir konumda olduğu günlerde" gerçek bir antiemperyalist çıkışı bazmedemesiydi. CHP bu olayda da gerçek ileridliğin önüne gerdığı perdenin yırtılması tepki ile karşılaşmıştır.

Türkiye İşçi Partisi İstanbul il merkezine yönelen "kuşatma" ve çamur atma siyaseti, ikind bir nedeni de açığa çıkarmaktadır. İçişleri Bakanı Özyaydın, Türkiye ve Demirel dahil "liderlere anarşi konusunda bilgi verildiği" bir dönemde, şifhen vereceği güvenceleri bir de anti TİP hareketi ile pekiştirmeye yönelmiştir.

TİP Genel Başkanı Boran'ın Başbakan Ecevit'e mektubu

"Sayın Bülent Ecevit
Başbakan
ANKARA

Merkez Yönetim Kurulumuz, NATO'nun kuruluş gününde, Partimizin Türkiye-NATO ilişkileri konusundaki görüşleri ve taleplerinin hükümet başkanı olarak tarafınıza iletilmesine oybirliği ile karar vermiştir. Bu karar uyarınca Partimizin konuya ilişkin görüşlerini dikkatinize sunarım.

* NATO ittifakı, "ortak savunması" ve "düşmanı caydırma" bahanesi arkasında, aslında sosyalist ülkeleri, ulusal kurtuluş hareketlerini ve ittifağa dahil ülkelerdeki işçi ve emekçi sınıflarının mücadelesini sindirmek ve engellemek amacıyla kurulmuştur.

* NATO, oniki devlet arasında yapılmış ve daha sonra Yunanistan ve Türkiye'nin katılmasıyla genişletilmiş bir ittifak görünümünü taşımakla birlikte, egemen-yönlendirici gücünün ABD olduğu tartışmaya yer bırakmayacak kadar bilinen ve kabul edilen bir gerçektir.

* NATO stratejisinin de aslında ABD stratejisi olduğu aynı derecede bilinen bir gerçektir. Nitekim ABD, "kademeli esnek mukabele" stratejisi önce kendi askeri strateji alanı geliştirip benim-

sektiğini, üçüncü olarak, en önemli neden, CHP'nin ve iktidarın, bir kez daha kitle eylemi ile "anarşi"yi özdeş gösterme çabasıdır. 20 Mart eylemi dolayısıyla, kitle eylemini, geniş yığınları direnici "anarşi" olarak tanımlamak isteyenler, aynı taktiği TİP'in kampanyası dolayısıyla da uygulamak istemişlerdir. "Polise ateş açan TİP'iler", "anarşi yaratıp TİP il merkezine sığınan partiller" imajı, saatler süren kuşatma ile birlikte yaratılmak istenen imajdır. Doğru eylemi, etkili eylemi "anarşi" ile özdeşleştirmenin tadına iyice varan egemen güçler ve onların politik iktidarı, bunu bir kez daha denemişlerdir. Ama oyun boş çıkmıştır.

Bunda, TİP İstanbul il merkezine yönelik oyunu ve onunla aynı aktörlerini bir kez daha sergilemekte yarar vardır.

BİR PROVOKASYON TEZGAHININ ÖYKÖSÜ

4 Nisan gecesi saat 04.30 sıralarında, afişleme çalışmalarını bitiren TİP'iler, ilçe merkezlerine dönmektedirler. Bu sırada, il örgütünün de bulunduğu caddede, aniden yoğun silah sesleri duyulur. Afişlemeden dönen partiller, silah seslerini duyunca hemen il örgütüne girerler. Artık mizansen hazırdu. 34 AO 121 plakalı polis aracı, süratle il merkezinin önüne gelerek parti binasına girmekte olan partillerin üzerine ateş açar.

Saat 05.00'e doğru, il merkezinin önündeki polis mübineslerinin sayısı artmış ve yollar kesilmiştir. Aradan bir grup polis, vastalarından aşağıya iniyorlar ve il merkezinin de bulunduğu binadaki diğer buraların kapıları: kura kura, il merkezinin de bulunduğu binadaki diğer buraların kapılarını kura kura, il merkezinin bulunduğu sahanlığa kadar çıkıyorlar.

sedikten sonra, buna karşı çıkan De Gaulle yönetimindeki Fransa'nın askeri kanattan ayrılması üzerine NATO'ya kabul ettirebilmiştir. Bu strateji Avrupa'daki özellikle sınır devletleri - bu arada Türkiye'yi - olası bir savaşın ilk denemesinin yapılabileceği yerler haline getirmektedir.

NATO'nun stratejisi ve örgütleniş, Sovyetler Birliği ile bir nükleer dünya savaşına olasılığına göre ve ABD'nin güvenliğini ve çıkarlarını sağlamak üzere biçimlendirilmiştir. NATO üyesi ülkelerin savunulması ancak bu çerçevede ve bu amaçla yönelik olarak söz konusudur. Bunun böyle olduğu Türkiye örneğinde açıkça görülmektedir. Bundan dolayıdır ki, başında bulunduğunuz hükümet de NATO stratejisinden ayrı bir eylemi duymuştur.

* Bununla beraber, NATO'nun Türkiye için en büyük tehlikesi, Türkiye'yi kendi iradesi, hatta bilgisi dışında bir dünya savaşına sokabileceğidir. Emperyalizmin, dünyanın başka bir bölgesinde Türkiye'yi hiç ilgilendirmeyen bir sorundan ötürü çıkarılabileceği silahlı bir çatışma ve bunun nükleer savaşla dönüşmesi, topraklarında barındırıldığı ABD ve NATO üslerinden ve dinleme tesislerinden ötürü Türkiye'yi ilk savaş alanlarından biri durumuna düşürecektir.

Polisler, il örgütüne girmek istiyorlar. Ancak polis bu çabası partililer ve partili avukatlar tarafından engelleniyor. İşgizir görevliler iki günün gerekçe de gösteriyorlar: "Gece afiş asmak yasaktır; TIP'iler üzerimize ateş açmışlardır..." Parti yetkililerinin direnmesi üzerine, polisler il örgütüne giremeyeceklerini anlıyorlar. Ancak mizansen henüz tamamlanmamıştır. Daha sonra, sivil plakalı arabaların da iltihakı ile, kuşatma tamamlanıyor. Gün doğarken, polisler vasatardan iniyorlar, çelik yeleklerini kuşanmaya başlıyorlar. Tabanca ve stenlerin mermi sürdükten sonra binanın kapısını tutuyorlar.

Bu arada TIP'li yetkililer de sürekli olarak diğer "yetkili"leri aramaktadır. Valli, yerinde bulunamıyor. Yerinde bulunan nöbetçi ekipler anırsı ise "binayı saraan ekibin kendilerine bağlı olmadığını, bunların özel bir ekip oluşturduğunu" anlatıyor. Aynı "yetkili" polis izinsiz olarak parti binasına girme yetkisi bulunduğunu belirtirken durumdun haberdar olduğunu gösteriyor.

Bir süre sonra, başka yetkililerin duruma el koymasına üzerine kuşatma kaldırılıyor. Olay yerine çağırılan nöbetçi savcıya, binaya sığınan mermilerin boş konuları teslim ediliyor. Çeşitli yerlere yapılan basvurular sonucunda "kimse'nin birbirinden haberdar olmadığını" türünden cevaplar alınıyor.

Çeşitli yönleri ile, bu operasyon, Türkiye İşçi Partisi'nin ve eylemlerini "anarşi" etiketi ile karalamaya çabalarını somut bir üniüdür. Ama provokasyon boşa çıkarılmıştır. 20 Mart direnişinin "anarşi" olarak damgalanması nasıl engellenip boşa çıkarıldıysa, TIP kampanyasına yönelik oyun da oyuncunun yüzlerine geri çarpılmıştır.

İKİNCİ BİR PROVOKASYON

6 Nisan Perşembe günü ise, yine Türkiye İşçi Partisi'ne yönelik olarak ikinci bir provokasyon sahneye

kondur.

6 Nisan günü, kampanya ile ilgili bildiri dağıtımı ve afişlemenin yanı sıra, daha önce girilen provokasyon hareketini de kamuoyuna duyuran partililerden sekizi, Sirkci'de polis tarafından gözaltına alındı. Bu olay üzerine, olay yerinde bulunan ve çalışmalarını tamamlayan yüzlerce TIP üyesi, "Bizler de afiş yapıyoruz, bildiri dağıttık, bizi de göz altına alın" diyerek polisin terbini boşa çıkardılar.

Ancak oyun burada da bitmemişti. İl merkezine doğru yola çıkan partililerin peşinden birçok polis de Çağaloğlu'na doğru yola çıkmıştı. Takip sonucunda İstanbul il merkezi ikinci kez kuşatıldı. Bu kez amaç, gözdağı vermektir. Çevrede yaratılan terör ve panik havası ile TIP'in eylemlerini karalamak, TIP'i "anarşi" yaratan, polis kızıştıran" bir örgüt olarak kitlelerden tercit etmeye çalışmaktır. Boşa çıkarılan ikinci oyun da bu oldu.

Polisin bütün çabalarına rağmen, Türkiye İşçi Partisi'nin "Ulusal Bağımsızlık İçin NATO'ya Hayır" kampanyası Ankara'da, Bursa'da, Samsun'da, Ordu'da Eskişehir'de, Adana'da, Amasya'da, İçel'de, Kütahya'da, Bahkeşir'de, Hatay'da, Nazilli'de ve başka birçok ilde başını ile sürüyordu.

Kampanyanın yalnızca ilk gününde Türkiye'nin çeşitli il ve ilçelerinde gözaltına alınan partililerin sayısı, 200'ü aşırıyordu. Ama hiç bir gözdağı, hiç bir baskı, hiç bir engelleme, kampanyayı durduramıyordu. Türkiye İşçi Partililer, antiemperyalist mücadelesini, ulusal bağımsızlık ruhunun bayrağını yükseltmekten mutlu, görevlerinin başında idiler.

MAOCU KOMANDOLAR SAHNEDE

Yayın organlarında sürekli olarak ve utanmadan "Sovyet emperyalizmi"ne karşı ABD'yi ve NATO'yu savunan maocu komandolar, bu ideolojilerini pratiğe

*Topraklarında NATO ve ABD üs ve tesisleri bulunmaması, Türkiye'nin kendisi için olduğu kadar bölge barışı için de bir tehliktir. Bölgedeki sosyalist ülkelerle anti-emperyalist ilericiler Arap ülkeleri bu üslerin tehdidi altındadırlar. Bu durum süzükçe sözkonusu ülkelerle Türkiye arasında karışıklık güvene ve iyi komşuluğa dayalı dostluk ilişkilerinin tam bir gelişme gösterememesi ve sınırlı kalması doğaldır.

*ABD'nin son aldığı nötron bombasını üretme kararı, NATO üyesi olmanın tehlikelerini daha da arttırmaktadır.

İnsanlarla alay edersine temiz bomba olarak sunulan bu kitle halinde imha aracının Avrupa'da NATO üyesi ülkelerde kullanılmak üzere hazırlandığını ABD yetkilileri açıklamışlardır. Nötron bombasını geliştirip üretimine girişilmesi, Helsinki anlaşması ile belgelenen yumaşma politikasına ve sürece, detanta aykırıdır, silahlanma yarışını kışkırtıcıdır ve en önemlisi bir nükleer savaşta kullanılacağı ileri sürülmektedir. Oysa herhangi türden nükleer silahlar bir kez kullanılmaya girişilirse, başlatılan savaşın dünya savaşına dönüşmesi kaçınılmazdır. Kaldı ki, savaş sınırlı kalacak da olsa ülkemiz nötron bombasının kullanılacağı alanlardan biri olma durumunu koruyacaktır. Türkiye, nötron bombasının üretiminin durdurulması, kullanımının yasaklanması yönünde tutum almalı her hal veyaratta bu bombaların Türkiye'ye getirilmesini müsaade edilememelidir.

*Ölkemizin çok sözü edilen "jeopolitik" durumu, onun NATO blokuna dahil olması değil, askeri bloklar dışı bağılantısız kalmasını, tarafsızlığını korumasını gerektirir. Kolektif güvenlik toplumsal sistem farkı gözetmeksizin yapılacak uluslararası konferans ve anlaşmalarda nükleer ve konvansiyonel silahları kapsayacak genel bir silahsızlanma ile sağlanmalıdır.

*Nihayet NATO'da kalınması kendi ulusal savunmamızın gereklerinin çok üstünde askeri harcamalara ve silah altında asker bulundurulmasına yol açmaktadır. Böylece yurt kaynaklarının büyük bölümü geniş halk yığınlarının gereksinimlerine aykırı yönde kullanılmakta ve askerlik süresi çok uzun tutulmaktadır.

Yukarıdan beri özetlediğimiz bu nedenlerle Türkiye'nin güvenliğini ve ulusal çıkarları NATO'dan çıkılmasını emretmektedir. Silahlı kuvvetlerimizden eğitim ve savaş araç, gereç ve silahları bakımından bir dış kaynağa bağı kalmaması ve yurt savunması gereklerine uygun bir ulusal savunma kavramının geliştirilip uygulanabilmesi de ancak böyle mümkün olacaktır.

NATO'nun yirmidokuzuncu yılını tamamladığı bugün atlatışmanın öngördüğü üzere bir yıl öncesinden ihbarda bulunularak Türkiye'nin NATO ittifakından ve örgütünden çıkışının sağlanmasını Türkiye İşçi Partisi adına arz ve talep ederim. Saygılarımla."

Kampanyadan yankılar!

TUTED İstanbul Şubesi yönetim kurulu, Türkiye Yazarlar Sendikası ve Türkiye İşçi Partisi İstanbul İl Merkezinin bulunduğu binaya otomatik silahlı timler tarafından saldırısı, bazı kapıların kırılarak arama yapılmaması protesto etti. TUTED İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu, yapılan işlemler demokratik iddialarıdaki bir iktidarın dönemine rastladığına özellikle dikkati çekti.

TUMDER Genel Başkanı Erhan Tezgör ile TUTED Genel Başkanı Aykut Göker ortaklaşa bir basın toplantısı düzenleyerek Türkiye İşçi Partisi İstanbul İl Merkezine yönelik saldırıyı kınadılar.

Moskova Radyosu'nun 4 Nisan günü yayıncıya Türkiye İşçi Partisi tarafından düzenlenen kampanyaya geniş yer verildi. Moskova Radyosu yayıncıya, TIP Genel Başkanı Boran'ın NATO'dan çıkılması talebinde bulunduğuna, Türk-Amerikan savunma anlaşmasının feshini istediğine değindi. Yayın şöyle son buldu: "Behice Boran, kolektif güvenliğin, kapalı askeri bloklara katılmakla değil, sosyal düzenleri ne olursa olsun, bütün ülkeler tarafından barış yolları aramakla sağlanacağına sözlerine ekledi."

İstanbul'da "Antiemperyalist, antifaşist, antiovenist eylem birliği adına tertip komitesi" imzalı afişler, kentin çeşitli bölgelerine asıldı.

Türkiye'nin çeşitli il ve yüksek okullarında "NATO'ya Hayır" forumları düzenleniyor.

İstanbul'da Meller Kültür Derneği tarafından "NATO'ya Hayır" toplantısı düzenlendi.

Bursa'da demokratik kitle örgütleri, NATO'ya karşı imza toplama kampanyası açtılar.

Son günlerde polis, Partililere karşı tavrında da bir sertleşme gördü. Ankara'da göz altına alınan Partililere polis tarafından işkence yapıldı. Bunlar ilk bakışla bir "merkezi yönlendirme"yi okla getiriyor.

yansıtmayacaklar mıydı? Hemen yansıtırlar. Polisin yanı sıra, TIP'in kampanyasına karşı sabotaj eylemleri bir de bu kesimden geldi.

Ankara'da afişleme yapan, Görev satan, bildiri dağıtan partililer polisin baskı ve engellemelerinin yanı sıra, bir de maocu beslemelerin yarattığı karşaklık ve provokasyon ortamı ile mücadele ediyorlardı. Bu beslemeler, yaratıkları olaylarla, afiş asmayı, bildiri dağıtmayı, gazete satmayı "anarşik olay" olarak damgalamak isteyen gerici güçlere, aradıkları tüm fırsatları veriyorlardı.

"NATO'ya Hayır" diyen partililere, karşı kaidirından ağzılarından salya akarak "sosyal emperyalizme hayır" diye sözde cevap veren bu sorumsuz ya da besleme gruplar, "teorik" tahillere savunulan ABD'yi ve NATO'yu, caddelerde, kaldırımlarda da utanmadan savunmuş oluyordular.

Aynı soyun başka illerdeki, örneğin Bursa'daki temsilcileri de Türkiye İşçi Partisi'nin kampanyasını göğülemek için ellerinden geleni yapıyorlardı. TIP'in "NATO'ya hayır" afişleri ile donanan bir pano, maocular tarafından hemen tespit ediliyor, afişlerin üzeri sapık sloganlar ve maocu hezeyanlarla kirleniliyordu. Yine Bursa'da, şehrin en kalabalık yerinde, yine aynı soyun temsilcileri Türkiye İşçi Partisi tarafından asılan "ulusal bağımsızlık için NATO'ya hayır kampanyasına katıl" pankartını güpegündüz yakıyorlardı ve bu olayla ilgili olarak kimse yakalanmıyordu. Faşist-polis-maocu işbirliği, açık ürünlerini böyle veriyordu.

ULUSAL BAĞIMSIZLIK BAYRAĞI YÜKSELECEK

Sağdan ve "sol"dan gelen bütün baskılara, engellemelere ve provokasyonlara karşın, Türkiye İşçi Partisi'nin açtığı "ulusal bağımsızlık" bayrağı daha da yükselecektir. Bundan sonra da, kampanya süresince, yapılacak mitinglerde, toplantılarda, otumlarda, binlerce kişi "NATO'ya İlayır" diyecekler. Baskı ve engellemelerin sökmeyeceği gibi, gerçek bağımsızlığın ve tutarlı antiemperyalist tavrın önüne konan sahte perdeler ve birer birer yutulacaktır.

Yasal hakların sonuna kadar kullanılmaktan, TIP'ileri hiç bir güç alıkoymayacaktır. NATO'nun kuruluş yıldönümü olan 4 Nisan'da başlayıp, ulusal egelemenin simgesi TBMM'nin ilk açılış günü olan 23 Nisan'a kadar sürecek olan kampanya, Türkiye'de anti-emperyalist mücadeleye damgasını vuracaktır.

BÜYÜK SERMAYE AP'YE ÇEKİ DÜZEN VERİYOR

Burjuvazinin da ha 1974 yılında Vehbi Koç'un Demirel ve Ecevit'e yazdığı mektuplar aracılığı ile dile getirdiği "büyük koalisyon'un gerçekleşmesi için AP'de de somut girişimlere başlandığı görülmektedir. Ecevit'in AP ile koalisyon için öne sürdüğü koşul, yani AP'nin "özelliklülük demokrasinin kurallarını içine sindirmesi", "yenileşme" hareketi kapsamı içinde herhalde yankısını bulacaktır.

VEDAT PEKEL

Sonbahar'da yapılacak büyük kongre öncesinde, AP içinde çalkantılar su yüzüne çıkmış bulunuyor. AP'nin siyasal yelpaze içindeki yerini ve lider Demirel'in konumunu ele alan tartışmalar da giderek kızışıyor. Eldeki ilk veriler, tüm bu tartışma ve gelişmelerin, kongre öncesi olağan sayılabilecek boyutları aşğını gösteriyor.

AP'nin salt çoğunlukla iktidar olduğu 1965'ten bu yana sürekli bir gerileme içine girmesi, nihayet MC koalisyonlarından sonra hükümetten uzaklaşması bir yandan partinin tabanında rahatsızlıklar oluştururken, diğer yandan bu gerileme burjuvaziye de endişelendirme tedir.

Burjuvazi için CHP, AP ölüsünde bir burjuva partisi değildir. AP'nin kesinlikle bir alternatif olmanın çıkması; CHP'nin katıksız tek alternatif durumuna gelmesi burjuvazi için terbiye sayan bir gelişme değildir. Hiç olmazsa, emperyalizmin ve yerli büyük sermayenin "ideal çözüm"ü olarak öteden beri bilinen "büyük koalisyon" yani bir AP - CHP koalisyonu sürekli olarak gündemdedir.

İNAN'IN MURADI...

Büyük sermayenin büyük gözârnış olan böyle bir koalisyonun gerçekleşmesi, bazı "püritan"ların giderilmesine bağlı görünüyor. Bu "püritan"ların başında da Demirel'in bizzat kendisi geliyor. Muhemel genel başkan adaylarından Kamran İnan, 3 Nisan tarihli Tercüman'da "Adalet Partisi" başlıklı yazısında şunları söylüyor:

"Demokrasilerde şaşılmaz, liderlerin değil, millet'in iradesi hakimdir...Demokrasilerde ferdi kült ve değışmezlik, vazgeçilmezlik yoktur... Demokrasî, "ben"i,

"mesyoneliği kabul etmez... Demokrasîde istifa, feragat, başkalarına da şans tanıma ve bütün bunların göstergesi olan kamuoyu ibresi dondurulur, yerine çivilenir, o demokrasi çeklinde kalır canlılığını kaybeder."

İnan açıkça, Demirel'e "artık çekil" diyor. Düşüncesine dayanarak da İngiliz İşçi Partisi ve Muhafazakar Parti'deki lider değışikliklerini gösteriyor.

YAŞAR HOLDING İŞE KARIŞIYOR

Ancak İnan bu konuda tek örnek değildir. Asıl kaynaşma, AP İzmir ii örgütünde görülmüyor. Haziran öncesine kadar uzanan istifalar, isten el çektilmeler, Demirel yanlısı Karşıyaka ilçe gençlik kolu başkanının il merkezinde dövülmesi ile yeni boyutlar kazandı. AP yanlısı olarak bilinen Ege'nin "Hürriyet"i Yeni Asır gazetesinde bundan bir süre önce Demirel aleyhinde bir seri yazı yayınlandı. Demirel, bu yazı dizisini hemen ya-

nladı. Mart ayı içinde ise Çeşme'de Yaşar Holding'e ait Altinyunus'ta "Parti Çalışmalarında Yenilikler" konulu, üç gün süren bir seminer yapıldı. Girişimin ardındaki el, MC'nin kurulmasında büyük gayretleri olduğu bilinen Yaşar Holding'dir. Gerçekten de gerek yerel seçimler arasında, Şinasi Ertan'un belediye başkan adayı olmasında ve gerekse

sözli edilen toplantının düzenlenmesinde bu sermaye grubunun büyük emeği geçti. Esasen, seminere konuşmacı olarak katılan Ege Üniversitesi'nden profesör Yusuf Vardar ve Kemal Karhan ile Ege Sanayi Odası başkanlık danışmanı Dr. Aydemir Aşkan'ın, Yaşar Holding ile organik bağlar içinde olduğu, bilinen gerçekler arasındadır.

46 RUHU VE SOSYAL DEMOKRASİ

AP'ye başkan adayı olarak lanse edilmeye çalışılan Ege bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Şinasi Ertan, seminerde ilginç konuşmalar yaptı. AP'yi "sosyal demokrat" bir parti olarak niteleyen Ertan, seminerde ilginç konuşmalar yaptı. AP'yi "sosyal demokrat" bir parti olarak niteleyen Ertan, başkan adaylığını kabullendiğini göstermiş oldu. Daha sonra konuşan Dr. Aydemir Aşkan ise "46 ruhunun dikkatli kullanılmasını"

istemmiş ve bu konunun gençleri ilgilendirmediklerini söylemiştir. Aşkan "Orta, gımdı boş kalmıştır. Bu boşluğu anlamaz, dikkatlice doldurmak gerekir" diyerek, AP'deki yenileşme hareketine bir çerçeve çizmek istemiştir. Kamran İnan da Tercüman'daki yazısında "sosyal ve siyasî gelişmelerin önünden gitmeye mecburuz" derken, "... siyasî hayatımızın önemli mesleki Adalet Partisi'nin kendisini yenilemesi, yeniliğe yönelmesi olmaktadır" görüşünü öne sürmekte ve "yenileşmeden" yana olduğunu vurgulamaktadır.

DEMİREL'İN ŞANSI NE?

Kısaca aktarılan gelişmelerden anlaşılmalıdır ki burjuvazi AP'ye bir çekidüzen verme kararındadır. Yaşar Holding örneğinde görüldüğü gibi yer yer kararını uygulamak için doğrudan müdahale eden çekinmemektedir. Gelişmeler iki noktada yoğunlaşmaktadır. AP'yi kendisini bir hayli yıpratmış "eski ilişkilerinden" görünürde de olsa kurtarmak, AP çevresinde "sol" bir inaj yaratmak ve artık kendileri de bir sermaye grubu haline gelen Demirel ailesini AP'nin bağından uzaklaştırmak. Bu hesapların gerçekleşmesinde en büyük engel Demirel'dir. Ancak bizzat sermayenin desteği ile kendisinin karşısına aday olarak çıkacak kişiyi, kongrede alt etse bile Genel Başkan olarak kalması güç görünmektedir. Üstelik kamuoyunda iyice yıpranmış, Demirel'in, kendi partisinin gelecek güçlü bir muhalefete karşı koyması pek mümkün görünmemektedir.

Sorun gelp AP-CHP koalisyonunda düğümlenmektedir. Burjuvazinin daha 1974 yılında Vehbi Koç'un Demirel ve Ecevit'e yazdığı mektuplar aracılığı ile dile getirdiği "büyük koalisyon" gerçekleşecek midir? Ecevit'in AP ile koalisyon için öne sunduğu koşul yani AP'nin "özelliklülük demokrasinin kurallarını içine sindirmesi", "yenileşme" hareketi kapsamı içinde herhalde yankısını bulacaktır.

"NATO için ulusal bağımsızlığa hayır" kampanyası da açıldı

Geçen sayımızda ilgili yazılarını yer aldığı "Ulusal bağımsızlık için NATO'ya hayır" kampanyası başladı ve başarıyla sürüyor. Türkiye İşçi Partisi demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde olduğu gibi bağımsızlığın savunulmasında da öncülük ediyor.

ABD'ye askeri üs ya da casusluk tesisleri açması için toprak kiralamakta bunca hevesli olduğu, ekonominin dizginlerini IMF'ye tesliminin ise başarısızlığı günlerden geçiyoruz. Bütün bunlar da "ulusal savunmamızın güçlenmesi", "ekonomimizin darboğazlardan çıkması" ve en zarfii "ilericilik" adına savunuluyor. Kampanyanın önemi de bir kat daha artıyor bu ortamda.

Faşizmin tuzağına düşmemenin "çare"si faşizme karşı direnmenek olarak açıklanmıştı kısa süre önce. Şimdi de uluslararası düzeyde yeni bir tuzağına ve "kurtulma" yolunu öğreneceğiz galiba. "Emperyalizmin oyununa gelmek için bağımlılık ilişkilerine karşı çıkılmamalıdır" diye bir vaaz dinlersek şaşırmayalım. Çünkü ancak bu tür bir mantıkla açıklanabilecek tepkiler gözlemleniyor.

"Ulusal Bağımsızlık için NATO'ya HAYIR" kampanyası başlar başlar, NATO'ya evet dercesine baskılarla karşılaşıldı. Adeta bazı çevrelerce "NATO için ulusal bağımsızlığa hayır" kampanyası başlatılmıştı.

Kampanyanın yarattığı tepkilerin büyüklüğü ve çeşitliliği çok eğitimi oluyor. Demokratik sol partinin iktidarında NATO'ya hayır diyenler, ulusal bağımsızlığı savunmaları gözaltına alınıyor. Polis tarafından kurşunlanıyor. Bazı "solcu" öğrencilerin afişleri NATO'ya hayır afişlerini özellikle kapatmadan edemiyorlar.

Ancak, kimin kanalına su çektiğini bilmeyen gözü bağlı dolap beygiri misali çabalayan grupçukların da, polis baskılarının da, başka oyunların da so-

nu boş. İşçi sınıfımızın bilimsel sosyalist partisi, NATO'ya karşı ulusal bağımsızlıktan yana kamuoyunu güçlendirecek. Sosyalistler antiemperyalist mücadeleyi örgütlemeye görevini de yerine getirecekler.

NATOCULAR VE MAOCULAR YALAN SÖYLÜYÖR

Sihlanma yarışının körükçüleri NATO'culara maocular, birbirlerini temize çıkarmak için gerçekleri ters yüz eden bir yalan makinasını çalıştırıyorlar. Savaş kıskırtıcılığının maskesi olarak kullanmaya çalıştıkları "Sovyet tehdidi" masasını kanıtlayabilmek için, Sovyetler Birliği'nin savaş hazırlığı içinde gösteren akıl almaz iftiralar üretiyorlar. NATO'culardan çok NATO'cu kesilen maocular, Pentagon generallerini kızdırmak için, "büyük yalan" söylemekte Goebbels'in ruhuna parmak usurtuyorlar.

"Aydınlık" adını sahiplenmiş maocu gazete, 5 Nisan tarihli sayısında Amerikancı kaynaklarının bile cüret edemeyeceği büyük açıklamalarda bulundu. Gazete, Sovyetler Birliği'nin askeri harcamalarının ABD'den yüzde 30 fazla olduğunu ilan etti. SSCB'de askeri harcamalara ayrılan paranın 3 misli arttığını, ulusal gelirin yaklaşık yüzde 20'sinin askeri harcamalara gittiğini öne sürdü. Daha da ileri gitti: SSCB'de sanayi yatırımlarının yüzde 60'ının askeri üretime ilgil olduğunu, 90 milyonluk çalışan nüfusunun 40 milyonunun askeri üretim alanında çalıştığını iddia etti.

Söyleyelim: Sovyetler Birliği'nin askeri harcamaları, ABD'nin askeri harcamalarının dörtte birini hiçbir zaman aşmadı. Son yıllarda, SSCB'nin askeri harcamalarının en yüksek, ABD'ninkilerin ise en düşük olduğu 1972 yılında, birincisi ilkinin yüzde 23'ü bile değildi. Sovyet askeri harcamalarının üç misli arttığı iddia edilen 1961-1975 döneminde, SSCB'de askeri harcamaların toplam kamu harcamalarına oranı yüzde 12,72'den yüzde 7,9'a düştü. 1970-

1977 yılları arasında SSCB ve ABD'nin askeri harcamalarının gelişimi şöyle oldu:

	SSCB		ABD	
	Askeri harcamalar (milyon ruble)	Kamu harcamalarına oranı (%)	Askeri harcamalar (milyon dolar)	Kamu harcamalarına oranı (%)
1970	17,900 *	11,6	77,800	39,5
1971	17,900	10,8	77,700	36,7
1972	17,900	10,3	76,400	33,9
1973	17,900	9,7	78,400	31,8
1974	17,600	9,1	85,300	31,1
1975	17,400	7,9	92,800	29,6
1976	17,400	7,5	112,000	31,5
1977	17,200	7,2	118,000	30,8

(*) Bu dönem içinde 1 dolara değeri 1 rubleden 80 kopya arasında değişmiştir.

Görüldüğü gibi Sovyetler Birliği'nde askeri harcamalar gerek mutlak olarak, gerekse oransal olarak sürekli olarak azaldı. Buna karşılık ABD'nin askeri harcamaları son yıllarda rekor düzeyde ulaştı. 1977 yılında ABD'nin yanı sıra İngiltere'de 6,3 milyar sterlin, Federal Almanya'da ise 32,8 milyar DM gibi rekor askeri bütçeler gerçekleştirildi. 1949-1975 yıllarında Türkiye'nin askeri harcamaları 30 misli, Yunanistan'ın 26 misli, Danimarka'nın 18 misli, Norveç'in 17 misli, Hollanda'nın 16 misli, Portekiz'in 14 misli, Belçika'nın 12 misli yükseldi.

90 milyonluk çalışan nüfus içinde (bu rakam gerçekte 110 milyondur) 40 milyon "askeri üretim alanında" ça-

lıştığı (!) söylenen Sovyetler Birliği'nde, bütün sanayi ve inşaat sektöründe, çalışabilir nüfusun sadece yüzde 38'inin is-

gon'u kıştıracak "daha da büyük" yalanlar uydurabilirler. Emperyalizmin işbirliklerine yararlanabilmek için yeni

tüham edildiklerini de hatırlatmaya gerek var mı? Maocu gazete, 1977 yılında, SSCB'de askeri harcamaların, sadece emeklik ödeneklerinin ancak üçte ikisi tutarında olmasını nasıl açıklayacak?

Ulufe koparabilmek için NATO'cuların eteğine yapışan maocular, Penta-

yeni yöntemler geliştirebilirler. Bütün bunlar barış ve ulusal bağımsızlık davasına ihanetlerini gizlemeye yetmeyecektir. Emperyalizmin öteki işbirlikçilerini yanyana, emekçi halkın önünde hesap vereceklerdir.

Sovyet sosyal-emperyalizmin ve Türkiye

"Ekonomik temelini yirmi yıllık geçmişi"

- Sovyet Novosti Ajansı: "Ekonomik işbirliği Blokunun dağılmasıyla ele geçirilmesi zor olmuyor"
- Rus ve arab "ekonomik işbirliğinden yararlanıyor" diyor
- İktisadi bakan: "Sovyetler Türkiye'nin Başbakanı Amurşancık'ından sonra 1980'lerde Rusya'ya göçmen olarak hazırlanıyor"
- Ekonomik güçlendirmenin yolu: emperyalist ilişkilerin tesisiyle, kendi gücüne dayanarak ve Üçüncü Dünya ülkelerinin mücadelesiyle birleşektir

İşgüzar mı değil mi?

Sosyal Güvenlik Bakanı İşgüzar, çok konuşması, ondan da öte yerli yersiz konuşmasıyla tanınır. CHP Hükümetinin onbirlerinden İşgüzar, geçtiğimiz hafta Ankara Ticaret Odası'na düzenlenen bir seminerde konuşurken bu özelliğini iyice sergiledi. Konu, Bağ-Kur'du. Ancak, İşgüzar Bağ-Kur konusunda birkaç cümle söyledikten sonra, son siyasal gelişmeler ve hükümetin durumuna ilişkin aklına ne gelirse anlatmaya başladı. İlk söyledikleri, önce dinleyenler üzerinde bir şaşkınlık yarattı. Ne gereği vardı bütün bunları söylemenin? Sırası mıydı? İşgüzar, işgüzarlık ediyordu anlaşılan. İşgüzar, "Türkiye'de ihtilale heveslenenler var. Ama buna fırsat veremeyeceğiz" diyordu.

Konuşmasının sonuna doğru, sık sık CHP'yle ve hükümetle bütünleştiklerini belirtme gereğini duyan onbirlerden İşgüzar'ın hiç de işgüzarlık etmediği anlaşıldı.

İşgüzar, sözlerini dönlüp dolaşıp 20 Mart direnişine katılan emekçilere getirdi. "Eğer Türkiye'de birşeyler olursa, önce onlar giderdi..." Hükümet, 1981 yılına kadar kalacaktı ve kendisine yönelen tavırlara, eylemlere izin veremeyecekti. Hiçmi İşgüzar'ın bu sözleri, salonu dolduran sanayici ve tüccarların büyük tezahüratıyla karşılandı. Bol bol alkışlandı. Hükümetin Sosyal Güvenlik Bakanı İşgüzar da bu alkışların karşılığını verdi: "Hür teşebbüs olmadan hürriyetçi rejim olmaz. Hükümetimiz bu konuda inancıdır. Hürriyetçi rejimi korumak için, hür teşebbüsü koruyacağız."

Türk-Sovyet ticareti artınıyor

Türkiye'nin dış ticareti geçen yıl 4 milyar doların üstünde açık verdi. Aynı yıl Sovyetler Birliği ile yapılan ticarete ise denge 10 milyon dolar ve Türkiye'nin lehineydi. Bu durum, iki ülke arasındaki ilişkilerin karşılıklı çıkar birliğine dayandığını kanıtlamaktadır. Sovyetler'in Türkiye ile ve Türkiye'nin de Sovyetler ile dış ticaret hacimlerini artırmalarında ortak çıkarları vardır.

Sovyetler Birliği'nde işgücü sıkıntısı çekilmektedir. Başka bir deyişle işsizlik yoktur ve üretimin daha ileri boyutlarda yükseltilmesinde karşılaşılan sorunlar arasında gerekli işgücünü yaratmak gelmektedir. Bunun çözümü bir yandan işgücü üretkenliğini olabildiğince artırmaktan, öte yandan da işgücünün kullandığı alanlar arasında kaydırma yapmakta geçmektedir. Kısa ca şöyle: Birim üretim için daha çok emek gerektiren alanlardan işgücü çekip daha az gerektiren alanlarda kullanmak. Böylece aynı miktarda emek ile daha çok ürün elde edildiği gibi ortalama üretkenlik de artırılmış olmaktadır.

Bunun doğal bir sonucu olmak gerekir. Daha çok emek gerektiren ürünler genellikle tarımsal ürünler, daha az emek gerektirenler ise sanayi ürünleri olmaktadır. Böyle olunca, tarımsal ürünlerde bir kısıtlama ve sanayi ürünlerinde de bir fazlalık söz konusu olabilmektedir. Bunun dış ticarete yansımaları, tarımsal ürünler ithalatı ve sanayi ürünleri ihracatı olarak belirmektedir. Türkiye'nin dış ticaret yapısı gözönüne getirildiğinde, bu durumun Türkiye için büyük olanaklar yarattığı açıktır.

Nitekim, Türkiye-Sovyetler Birliği ticareti böyle bir kalıba sahiptir. Bu nedenle, iki ülke arasındaki dış ticaret hacmi sürekli olarak artış göstermektedir. Geçen yıl 196 milyon dolar olan dış ticaret hacminin içinde bulunduğumuz yıl 286 milyon dolara yükseltilmesi konusunda geçtiğimiz hafta içinde yapılan anlaşma bunun bir göstergesini oluşturmaktadır. Burada gözönünde bulundurulması gereken başka bir gelişme daha vardır: Türkiye'nin geçen yıl 10 milyon dolar olan ihracat fazlası, bu yıl 12 milyon dolara çıkarılmaktadır.

Türkiye'nin Sovyetler Birliği'ne satması öngörülen ürünler arasında canlı hayvan, dokuma ürünleri, çeşitli tarımsal ürünler, meyva, pamuk ve bazı madenler bulunmaktadır. Türkiye'nin satın alacağı ürünler arasında ise deniz ve hava taşıt araçları, kimyasal maddeler ve ilaç, kâğıt ve kâğıt hamuru, çeşitli makinalar, gıbra, işlenmiş metal ve elektrikli ürünlerdir. Türkiye'nin satın alacağı ürünler arasında ise deniz ve hava taşıt araçları, kimyasal maddeler ve ilaç, kâğıt ve kâğıt hamuru, çeşitli makinalar, gıbra işlenmiş metal ve elektrikli ürünlerdir. Verilen ilte, başta çizilen çerçeve kapsamındadır ve iki ülke arasındaki ilişkilerin karşılıklı çıkar birliğinden kaynaklandığının bir kanıtını oluşturmaktadır.

YURUYUS - 11 NISAN 1978 - 12

Carter silah şakırdatarak kimi korkutuyor?

●Weak Forest'ta konuşan ABD Başkanı, ülkesinin askeri stratejisinin yeniden değerlendirilmesiyle birlikte, yeni silah sistemlerinin geliştirilmeye başlanacağını açıkladı. Carter, kanatlı roketlerin üretimine geçilmesi için de emir verdiğini bildirdi.

ABD Başkanı Carter, önceki hafta sonunda Kuzey Carolina eyaletinde Weak Forest'ta ülkesinin dış politikası ve askeri stratejisi ile ilgili açıklamalar da bulundu. Carter'in açıklamaları, bundan önceki demecilerinden daha değişik ve daha geniş yankılara neden oldu. ABD Başkanı, Sovyetler Birliği'ni "askeri gücünü kullanmak ve yerel çatışmalara müdahale etmekle" suçladıktan sonra, ABD'nin askeri stratejisini yeniden değerlendireceğini bildirdi. Bunun bir kanıtı olarak da, ülkesinde "yeni silah sistemlerinin geliştirilmeye başlandığını" ve "kanatlı roketlerin üretimine başlanmasına" için emir verildiğini haber verdi. Bu arada Amerikan yönetiminin, önümüzdeki bir ya da iki ay içinde, NATO üyesi Batı Avrupa ülkelerine yerleştirilmek üzere nükleer bombası üretimini başlatma kararını ilan etmeye hazırlandığı belli oldu. Beyaz Saray'ın, birkaç hafta içinde, yeni büyük atom uçak gemilerinin yapımına ilişkin bir karar açıklayacağı da basında belirtildi.

Başkan Carter'in Weak Forest'teki açıklamaları, sadece ABD'nin değil, bir

bütün olarak NATO blokunun askeri stratejisinin yeniden değerlendirilmek üzere olduğunu gösterdi. Bu değerlendirme içinde, yeni nükleer ve stratejik kit- le imha silahlarının üretimi programının baş sarayı tuttuğu anlaşıldı.

Amerikan ve Batı Avrupa basını organlarında Carter'in son demecii üzerine çıkan yorumlar, ABD'nin hazırlandığı yeni girişimlerin sürdürün niteliğini daha açık bir biçimde ortaya koydu. Fransız Le Monde gazetesinde, Carter'in yeni açıklamasının, Sovyetler Birliği'ni korkutmaktan çok, Amerikan silah sanayii çevrelerine, bu arada Beyaz Saray'dan yeterince memnun olmayan ve "silahlarına yarısında yeni kurbanlar leten" Pentagon çevrelerine güvence vermek amacıyla taşıdığı belirtildi.

Carter'in, Amerikan yönetiminin ve NATO kurmaylarının yeni silahlanma programını hakkı göstermek için yeniden ortaya attığı "Sovyet tehdidi" masalı, aynı günlerde ABD Kongresi'ndeki başka tartışmalar sırasında yalalanıyordu. Senator Mac Govern, ABD Kongre'sine sunduğu bir raporda Afrika kıtasın-

daki gelişmeleri ele aldı. Govern'in raporunda, Etyopya-Somali anlaşmazlığı da- hıl Afrika Boynuzu'ndaki son olaylarda Sovyetler Birliği'nin herhangi bir doğrudan müdahalede bulunmadığı belirtildi. Rapor, aynı zamanda, ABD'deki bazı çevrelerin Afrika'daki bazı güçler üzeri- ne kumar oynayıp kaybetmesinin, Sovyet askeri tehdidinin varlığını kanıtla- maya yetmeyeceğini dile getirdi.

Carter'in Weak Forest'teki açıklama- ları, Sovyetler Birliği'nde de ABD dış politikasındaki olumsuz eğilimlerin cidi- di bir biçimde ön plana çıkması olarak değerlendirildi. "Soğuk savaş - 2'nin di- rilişme giden yollarını döğenmesi" olarak nitelenen demec, silahsızlanma yolunda atılacak hasas adımların batılanmasına yönelik bir girişim olarak yorumlandı.

Carter'in Weak Forest'teki demeci, SSCB Devlet Başkanı ve SBKP Genel

Sekreteri Brejnev'in biyografisinin ABD'de yayınlanması ile aynı günlerde rastla- dı. Biyografisi Brejnev tarafından yazı- lan önsözde şu sözler yer alıyordu:

"Uydurma propaganda kampanyala- rının körüklenmesi, yeni kitlesel imha araçlarının yapını işindeki hummalı ya- nış karşısında birkaç kazanç elde etme girişimlerini, sadece ve sadece uluslararası atmosferin bozulmasına ve ilişkilerin gerginleşmesine neden olacaktır. Bun- dan iki ülkenin halkları da kazançlı çık- mayacaktır."

ABD dış politikasındaki son gelişme- ler, savaş kıskırtıcılığının, yumuşama ortamını dinamitleme girişimlerinin, ger- çek ve tek sorumlularının kimler oldu- ğunu yeteri açıklıkla ortaya koymuştur. "Sovyet tehdidi" şantajıyla dünya halkla- rını yeni maceralara sürükleyebilecekleri sanılar, kafalarını dünya barış güc- lerinin sert duvarına çarpacaklardır. ●

işte NATO'cuların gerçek yüzü

●Carter'in ayağının tozuyla Türki- ye'ye gönderdiği Clark Clifford, CIA'nın bazı ülkelere yöneticileri ödürtmesinin, ABD'nin güvenliğini için kaçınılmaz olduğunu söyledi.

Carter'in ABD Başkanlığına oturur oturmaz özel temsilci olarak Türkiye'ye gönderdiği eski Savunma Bakanı Clark Clifford, geçtiğimiz Çarşamba günü CIA ile ilgili açıklamalarda bulundu. CIA'nın kurucularından olan Clifford, Amerikan Senatosu'nun Haberalma Komisyonu' nda konuştu. Clifford, CIA'nın bazı ülkelere yöneticileri ödürtülmesi ve hükümetlerin düşünülmesi yönündeki faaliyetlerinin yasaklanmasını, ülkenin güvenliğini açısından sakıncalı olacağını söyledi.

Clark Clifford, ABD Senatosu'ndaki konuşmasında, CIA'nın, İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana İtalya ve Fransa'da yapılan seçimlerde etkin girişimlerde bulunduğunu da söyledi. Söz konusu ül- kelerde komünistlerin hükümlere katıl- masının bu girişimlerle önlenemediğini açıklayan eski CIA yöneticisi şöyle de- di: "Böyle yapmasaydık bugün Avrupa' nın sınırları şimdikinden çok değişik olurdu."

Carter'in geçen yıl Ocak ayında An- kara, Atina ve Lefkoşe'de "bilgi toplama" görevlendirildiği Clifford'un açıklama- ları, ABD'nin dünya politikasının amaçlarını bir kere daha açığa çıkardı. Clifford'un sözleriyle, ABD dış politi- kasının, başka ülkeleri egemenliği altın- da tutmaya, o ülkelerin içişlerini karış-

maya, bunun için gerekirse adam ödürt- meye yönelik olduğu yeniden belgelen- di. Clifford, NATO'nun Avrupa kıtası üzerindeki egemenliğini korumanın, ABD dış politikasında birinci sarayı tut- tuğunu açıklamış oldu. Clifford, böyle- ce, bütün NATO'cuların kınlığını de açığa vurdu.

Eski Savunma Bakanı'nın CIA ile ili- gli açıklamaları, sadece TRT bütünlere- de yer aldı. Associated Press Ajansı'nın bütün dünyaya yaydığı haber, TRT ça- şanlarının dışında, yerli basın organları- nın hiçbirinde ilgi görmedi. Büyük ve küçük basın organları, Türkiye ile ABD arasında yeni bağımlılık anlaşmalarının hazırlandığı koşullarda, ABD dış politi- kasının gerçek niteliğini ortaya koyan açıklamaları gizlemeyi yeğ tuttular. Böylece, ABD ile yeni anlaşmalar ya- pmaya hazırla- nırlara "gölge etmemeye" çalıştılar.

CIA ve emperyalizmin diğer casusluk örgütleri, başta NATO olmak üzere, emperyalizmin saldırı ve tahakküm aracı- nın birer yan kuruluşundan başka bir- şey değildir. Türkiye'yi NATO ve CEN- TO gibi saldırı bloklarına bağlayanlar, emperyalist casusluk örgütlerinin ülke- mize giriş vizesini imzalamasının da so- rumluluğunu taşımaktadırlar. Faşist ci- nayetlerin kaynakları merak edilirse, emperyalistler oturulan pazarlık ma- sasının karşı koltuğuna bakmak yete- cektir. Bağımsızlık ve demokrasi- den yana olduğunuz ileri sürerler, gerçek anavatanı, emperyalizmin saldırı örgüt- lerine ve onun casusluk kuruluşlarına karşı alacakları tutumla vereceklerdir. ●

KIPRIYANU YÖNETİMİ SEDAT'A DIYET ÖDEMEYE HAZIRLANIYOR

Geçtiğimiz Şubat ayında Kıbrıs'ın başkentli Lefkoşe'de Hilton oteline bir baskın düzenleyen iki Filistin direnişçisinin duruşmaları tamamlandı. Du- ruşma sonunda Samur Muhammed ile Hüseyin Ali'nin 1 Haziran'da idam edilerek cezalandırılacağı açıklandı.

18 Şubat'taki baskından sonra iki Filistin'li, kendilerine Kıbrıs hüküme- titarafından tahsis edilen uçakla Ada'dan ayrılmışlar, ancak daha sonra yeni- den Lefkoşe havalanına dönmek zorunda kalmışlardı. Havaalanından uçağa karşı, Sedat'ın Kıbrıs Cumhuriyeti'nin hükümlerini çiğneyerek giriştiği komando baskını, hükümet kuvvetleri tarafından püskürtülmüştü. Olay üz- erine Sedat hükümeti Kıbrıs Cumhuriyeti ile diplomatik ilişkilerini kestğini açıklamıştı.

Kıprıyanu yönetiminin özel olarak kurdurduğu mahkemenin Filistin'li direnişçiler hakkında verdiği "idam" kararı, Lefkoşe hükümetinin Sedat'a bir diyet ödeme hazırlığı içinde olduğunu gösterdi. Kıprıyanu yönetimi, Kahire'deki emperyalizmin ve sionizmin işbirlikçisi Sedat kılığın baskılarına bo- yun eğerek, Filistin kurtuluş hareketine sözde bir gözdağı vermeye çalıştığını belli etti.

Kıbrıs hükümetinin, Sedat'ın "Entebbe" özentisibaskın girişimine karşı aldığı kararlı tutum, dünyadaki bütün barışçı güçlerin kesin desteğini kazan- mıştı. Bugün ise özel mahkemenin kararı, barış ve demokrasi güçlerinin kesin protestosu ve nefretle karşılanacaktır. Bireysel terör eylemlerinin Filistin halkının davasını zafere yaklaştıramayacağına kuşku yoktur. Fakat sözde mahkeme kararlarının arkasına gizlenen mültilme terörü de, Filistin'in yiğit halkının mücadelesini durduramayacaktır. Durdurabileceğini sananların yeri, sionist gericiğin yanındadır.

İSVEÇ SOSYALİZMİ VEYA SOSYAL DEMOKRATLARIN ÇIKMAZI (2)

AHMET ARAS

İşçi ve ücretlilerin, ücretlerinin yüzde elliyekim dolayaz vergi olarak alırlar. Buna ilaveten İğneden otomobile kadar her türlü mal ve hizmetten alınan yüzde 23 istihlak vergisi var. Günlük hayatta kullanılan belli bazı araçlardan ayrıca ekstra vergiler alınır. Bir de sigara tütün ve ispirtolu içkilerden alınan ekstranun ekstrası bir vergi var ki, 5 milyar 495 milyon kronla devlet bütçesi gelirinin yüzde 6,7'sini teşkil etmektedir. Bahse konu bütün bu dolayaz, dolaylı vergiler gözönüne alındığında, işçi ve ücretlilerin gerçek gelirlerinin diğer emsal ülkelere göre hayli aşağı düzeyde olduğu görüldü. Ortaya çıkan her yeni açığa karşı devlet, yeni yeni vergiler keşfediyor. Bu ağır vergi yükleri altındaki emekçi kitleler için yaşam çekilmez bir hal alıyor.

170 yıldan beri savaş dışı kalmış, haşta komşuları olmak üzere hiç bir ikeyle sınırsız, toprak ve başka bir sorunu olmayan İsveç, fert başına düşen askeri harcama bakımından dünyada birinci sırayı işgal ediyor. Bu harcamaları "muhtemel bir sovyet tehlikesi"ne dayandırarak haklı göstermeye çalışıyor. İsveç sistemini biraz yakından gözleyen kimse, gerçek sebebini bu olmadığını, askeri araç siparişleri yoluyla firmalara fon aktarmak ve firmaların daralan pazar alanını genişletmeye dayalı bir politikanın güdüldüğünü görür. "Viggen" satış uçakları projesi hikayesi pek çok sayıdaki örneklerden sadece biridir. Devlet, Saab firmasına "Viggen" adlı bir satış uçağı yapımı için sipariş veriyor. Firmaya peşin ödeme yapıyor. Sonunda proje flyaskıyla sonuçlanıyor ve devletin verdiği 35 milyar kron da havaya gidiyor.

Krizle giren her firma devlete koşuyor. Devlet de hızı bir yardımcı hazırlıyor. Yüzmilyonları, milyarları bir bardak su ikram eder gibi anıyıyor firmaların emrini. Falzaz veya çok düşük faizli borç çekilince. Krizden çıkamama durumunda firma tasfiye göndrece ve ikram edilen paraların üstüne bir tas su içmekten başka yapacak bir şey kalmıyor sonunda.

Bu fedakarlığa devlet, her zaman yalnız vergi kaynaklarından karşılama imkanlarıyla yapıyor tabii. Vergi kaynakları yeterli kalınca birikmiş emeklilik fonlarına el atılır. 1975 yılında yalnız emeklilik fonlarından firmalara aktarılmış olan kredi miktarı 15 milyar kron dolaylanırdı. Fırmalara dolayaz, dolaylı fon aktarma politikasını hükümet, firmaları gerekli kâr (!) sağlamaması durumunda istihdam edilmemiş işçilerin işlerini kaybedeceği ve dışarıya kârli satış yapamaması sebebiyle de ülkenin gelir kaybına uğrayacağı gerekçelerine dayandırıyor.

Firmaları yeni üretim teknikleri uyguladıkça işçi çıkarmaya yoluna giderler. Hükümet - sözde - işçilerin işten çıkarılmaması için firmalara pazarlığa girer. Fırmaların istihdam fazlası olduğunu söylediği işçileri çalıştırmaya devam etmesi halinde hükümet, düşük konjonktür dönemi boyunca bu işlere önceden ücretin yüzde 80 veya 90'ının bizzat ödemek üzere pazarlığa girer. Sonunda bu rakamlar arasında bir anlaşmaya varılır. Sade İsveç vatandaşları da bu işten memnun kalır. Sosyal demokratlar şartlandırılma, varılan bu nefes sosyal demokratlar çözümüne insanın iltiraz etmesi özel firmaların insanın iltirazlara tepki göstermesi sözkonusu değil.

SOSYAL DEMOKRATLARIN "SOSYALİZM" ANLAYIŞINA BİR ÖRNEK

1976'da İspanyol sosyal demokratların desteklemek için tüm Avrupalı sosyal demokratların katıldığı bir kampanya açılmıştı. İsveçli sosyal demokratların başını çektiği kampanya arasında Stockholm'deki LO (İşçi Sendikaları) merkezine uğramıştım. Binaının geniş bir salonunun duvarları çeşitli slogan, pankart ve resimlerle kaplanmıştı. Duvarların birine asılı büyük bir İberik haritası üzerinde tavanı bındırlmış Cunhal (Portekiz K.P.Başkanı), ile onun biraz gerisinde kaplumbağaya bındırlmış Soares'ın (İspanyol S.P. Başkanı) resimleri vardı. Kızılbayrak, üzerindeki "sosyalizm" sözcüğüyle hedef olarak önlerine konulmuş. Acelecliklitten etrafı kırıp dökmüş halde tavan üstünde koşturan Cunhal'a arkadaki Soares, etrafını reform yapma anlamında - onara düzelterken, "İley Alvaro, acele etme öyle, etrafı kırıp yıktığın gibi kendin de düşmek üzeresin" diye sesleniyor.

Kendilerinin de sosyalizmi hedeflediklerini söyleyen sosyal demokratlar, bilimsel sosyalizmle kendi "sosyalizm"leri arasındaki farkı böyle göstermeye çalışıyorlar. Marksistler "aceleci" ve "yıkıcı", kendileri de "yavaş" ama "yapıcı" bir şekilde "sosyalizm"e doğru ilerliyor. Yarı yüzyıllık sakince bir yürüyüşten sonra "hedefin" aynı uzaklıkta mesafeyi konduğu görülünce de ortaya atılan "Mekdner Projesi" önerisiyle 50 yıllık bir süre daha istiyorlar. LO'nun önerisi olarak Sosyal Demokrat Partisi'nin son kongresine getirilen Mekdner Projesi şöyle özetleniyor: "Bellirli bir düzey üzerinde kâr sağlayan şirketlerin vergi öncesi kârlarından her yıl ayrılan bir pay, özel fonlarda toplanacak ve işçiler bu fon oranında çalıştıkları şirket sermayesine ortak olacaklar. Fonların gelir sermayeye oranı her yıl büyüyeceğinden (kâr ve fon paylarının büyüklüğüne göre değişecek) 30 ila 50 yıllık bir süre sonunda işçiler, şirket sermayesinin çoğunluğunu ele geçirecekler. Böylelikle özel sermaye giderek kolektif sermayeye dönüşecek ve sosyalizm gerçekleşecek." (Ş. Alpaz, a.g.t. s. 13)

Son yıllarda LO'nun muhalefetine rağmen kanunsuz grevlerin çoğalmas karşısında sosyal demokratlar bu idamacaya baş vuruyorlar. Öneri üzerinde uzun uzadıya işkell tartışmalar yapıldı. İşverenlerin bir kısmı - sözde - karşı çıkıyor, bir kısmı uygun görüyor. Sağcı partiler bir yandan uygun görüyor, bir yandan sert eleştiriler yöneltiyor. Sosyal demokratlar biraz savunuyor, biraz savunmuyor. Tameski Türkmenlerinbeylik sohbeti hikayesi. İki keçi, bir inek sahibi Zatoğlu Memmet, sırtındaki mayıs sepetiyle basmalığa doğru yürürken, kullüğünde sepetiyle durmuş olan komşusu Baloglu Hikmet'e seslenir:

- Sabahışerifler hayrola Hikmet Bey, keyiflisin yine bugün.

- Sağol Memmet Bey, sen de öyle görünüyorsun.

- Namlan daha başka Hikmet Bey?

- İlyim, sen namlan, İlyim inşallah Mehmet Bey.

Bu minval üzere sürüp gider beylük sohbeti. Karşılıklı olarak "Bey"liği belnimeynle istediği rolü oynayabilir insanlar.

Yabancı kadın işçi, bulgunculuktan fabrika işçiliğine yönelmiş.

İSVEÇ TEKELLERİNİN DİŞ YATIRIMLARI VE YABANCI İŞÇİLER

Kapalist diğer Batı Avrupa ülkeleri gibi İsveç de yabancı işçisi yapamıyor. Sömürü sistemi mekanizmasının iş ayağından bir yabancı işçidir. Sıfır sosyal maliyetle üretimin en ucuz kalemini teşkil eden yabancı işçiler, ekonominin kriz dönemlerinde sübap vazifesi görürler. Yerel seçimlerde yabancı işçilere oy hakkı veren ilk ülke İsveç oldu. Genel seçimler için de oy hakkı verilmesi için sosyal demokratlarca hazırlıkla yapılmakta, bir takım girişimlerde bulunulmaktadır. Bununla sosyal demokratlar, gittikçe daralan oy tabanlarını ikinci sınıf proletarya durumundaki yabancı işçilere dayanarak genişletmeyi amaçlıyorlar. Son yıllardaki ekonomik kriz üzerine Türkiye başta olmak üzere, bazı ülkelere gelecek kimselere İsveç keshilic anırlarını kapadı. Bu ülkelere turist olarak dahi İsveç'e gitmek isteyenler, önceden İsveç elçilik ve konsolosluklarından vize almak zorundadır. Fakat ucuz işgücüne İsveçli kapitalistlerin ihtiyacı olduğu zaman, sözde insanı seberlerle, İsveç yabancı işçilere kapıları ardına kadar açarak "politik göçmen" kabul etmektedir. Bugün İsveç'te 600 bin dvarında yabancı işçi var. Bunun 400 binden fazlası Finlandyalı. Uzun yıllardan beri Finlandiya İsveç'in ucuz işgücü pazarı durumundadır.

Volvo, SKF, SAAB-Scania, ASEA, LM Ericson, Electrolux, Bonnier AB, Granges, Shanska Cement, Stora Kop-

parberg, Alfa-Laval, Sandvik, BPA, Atlas Copco, Uddeholm ve AGA başta olmak üzere çok sayıdaki İsveç firmaları dünyada dörtlü bir yarıya yayılarak diğer emperyalist ülkelerin tekelleriyle birlikte bir sömürü ağı kurmuşlardır. Bu tekelin yurt dışında faaliyet gösteren 2456 yavru firması (dotterbolag) 381 bin işçi istihdam etmektedir. Bunlardan en büyük 20 firmanın (tekel) istihdam ettiği toplam işçi sayısı, 272 bindir. En büyük 20 İsveç firmasının (yurtiçi-yurtdışı) istihdam ettiği toplam işçi sayısı, 1975 yılı istatistiklerine göre 554 bindir. Yine sektörün en büyük yırlı firmasının yurt içinde yaptığı satış miktarı 25 milyon kron (toplam satışlarının yüzde 30,1'i), yurtdışında gerçekleştirdiği satış miktarı ise 58 milyar kron (toplam satışlarının yüzde 69,9'u)dur. Burada yurtdışı yatırımlarındaki kâr oranlarının çok yüksek olduğu açıktır. Fakat bundan da önemlisi, İsveç toplumunu döndüren çarkın, dıştan aktılan taşına su olan bu dış satışlardır. Bu kanallardan herhangi birinin ufak bir arıza göstermesi, İsveç toplumunu bir anda kayırtan bir gemi durumuna getirir. Bu konumıyla dünya emperyalist sisteminin ayrılmaz bir parçası olan İsveç, uluslararası plandaki genel politikayla da emperyalizmin çıkarlarını titizlikle gözeter. Ama yürütülen emperyalist politika-nın kendil paynadığını kumını çok daha üstünlü, şeytana taş çıkartacak biçimde ince metodlarla yapar.

(*) 1 kron 530 kuruştur.

(DEVAM EDECEK)

Tan Oral'ın «büyük türkiye»si

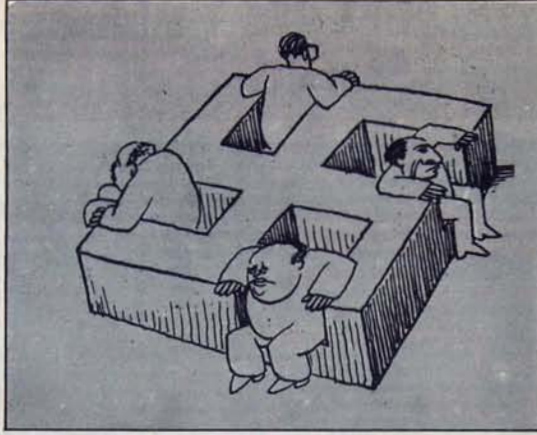
NEZİH DANYAL

Tan Oral'ın faşist MC döneminde gazete ve dergilerde yayımlanan çizgilerini topladığı kitabın ismi. "Büyük Türkiye". Çizgilerini topladığı diyor çünkü karikatür olmayan, alt yazılarından da anlaşıldığı üzere dönemi yansıtan desenler de var. Alt yazısı bulunan çizgilerin olması buradan geliyor. Kitap kapitalizmin ekonomi politikası ile başlıyor. Sonra MC "Büyük"lerinin yaptıkları "Büyük" hizmetler kitabının ikinci bölümünü oluşturuyor. "Karikatürün klasiği" dediği, biraderleri ve yeğenileri Demirel, tank, top ve ağır sanayi hamlesiyle "Karikatürün renklisi" Erbakan, iki sayfadan fazla konu edilemeyen "Karikatürün renksizi" Feyzioğlu, baba yadigarı silahları, kurtlarıyla, "Karikatürün siyahı" Türkiye'nin "Büyük Türkiye"yi nasıl yönettikleri sergileniyor. Daha sonra da TRT, basın, yayın, eğitim, adalet, dış politika, seçimler ve "özel istek üzerine" 2. MC bölümleri yer alıyor. İçindekiler sayfasından sonra konulmuş karikatürde "Faşizmden korkma geç kalmaktan kork, erken teşhis toplum kurtarır." diyor Tan Oral.

Aslında Tan Oral teşhisi koymuş. Kitapta görüldüğü gibi "ur" bütün vücuda yayılmış. Apaçık görünüyor. Tan Oral'ın uyarısı "ur" bedenlerinde duymayanlara, duyup da ses çıkarmayanlara sanırım. İlhan Selçuk önsözde "1960-1970 kuşağının önde gelen sanatçısıdır Tan Oral. Bu kuşak bilinçle yetişmek mutluluk ve olanaklarına kavuşmuştur. Çünkü 27 Mayıs patlamasıyla başlayan bir uyanış dönemi yaşadı. Evrensel devrim kültürünün yurt gerçekleriyle birlikte algılanması bu döneme toplumsal rengini verdi." diyor.

Doğrudur. 1960-1970 dönemi çizimleri gerçekten bilinçle, yetişme olanağı buldular. Ancak karikatürü olarak, yayın olanaklarının kısıtlı olması nedeniyle çok zor dönem yaşadılar.

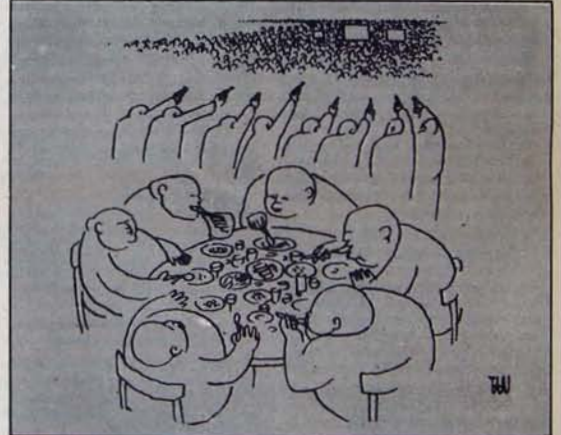
27 Mayıs'tan sonra devrime övgü yazan, çizen mizah dergileri bir bir kapandı. Sonra da gazeteler karikatürcülere kapılarını kapattı. Günün usta karikatürcüleri reklamcılık ve çizgi film gibi işlere yöndeldiler. O günlerde karikatüre başla-

yanlar için hiç de elverişli bir ortam değildi. Neden böyle oldu? Nedenler mizah geçmişimize bakıldığında görüldü. Bir baskı döneminde mücadele veren mizah dergisi baskı dönemi bittikten sonra konu bulamaz, daha ilerici nitelikte mizah yapamaz da yine geçmiş baskı dönemini eleştirir ya da yeni yönetime övgüler düzse o dergi önemini yitiriyor ve bir süre sonra da kapanıyor. Karikatür için de aynı durum söz konusu. İkinci, karikatür izleyeni bilinçlenirken karikatürü izleyen gerisinde kalıyor, önceden yaptıklarını yineliyorsa karikatür önemini yitiriyor ve izleyenden kopuyor. Üçüncü ve en önemli neden, kapitalizm geliştikçe gazete patronlarında da sınıf bilinci geliyor. Sınıfsal çıkarlarına ters düşen, ilerici nitelikte karikatürler istemiyorlar. Yaşamını sürdüremeyen bir kaç dergi dışında koca on yılı bir tek Akbaba dergisi doldurdu. Toplumsal uyanışı ilgisiz, ilerici niteliği olmayan, geçmişte yapılan mizahi sürdürerek. Kapanmamasının nedeni tek oluşu, karşısında başka dergi olmayışındandı.

1960-1970 kuşağı daha çok kendine

karikatür çizerek gelişti. Bu, şu demek: Çizdi. Çizdiklerini bir yana koydu, yeni konular aradı. Onları da çizip bir yana koydu. Yayımlama olanağı olmadığı için elinin altında güncelliğini yitiren bir çok

karikatür birikti. Karikatür izleyene ulaşmadığı zaman görev yapamaz, gelişemez. Bir yolu vardı, sergi açmaz. 1960 larında yapılan da buydu. Kişisel çabalarla açılan tek tük sergiler.

1960'ların sonuna doğru sendika ve derneklerin çıkardıkları yayın organlarında görünmeye başladı karikatür. Karikatürün işlediği konular ve tipler yeniydi. İşçi sınıfının konu edildiği, emperyalizmin, kapitalizmin eleştirildiği karikatürlerde işçi ve patron tipleri yer alıyordu.

12 Mart faşizminden sonra karikatür gazete ve dergilerde yerini buldu. Buldu ama bu kez de sınıfsal çıkarlarını iyi bilen patronu karşısında buldu. Tüketim ekonomisini kökükleyen Amerikan tipi mizah istiyordu patron. Amerikan "Mad" dergisi örneği. TV'deki reklamların reklamını yapan, TV dizilerinin mizahını yaparak okuru TV seyretmeye zorlayan mizah istiyordu. Kadın "mal"dı patronun gözünde, bol çıplak kadın mizahı yapılmıyordu. Okur işten gözünü açtığı an "mizah afyonuyla" yeniden uyumalıydı ki gözü kendi çıkarlarına ilişkin başka şeyler görmez. Mizah patronun sınıfsal çıkarları için yapılmıyordu.

İşte yukarıda özetlediğimiz koşullarda yetişen ve "karikatür" çizen karikatürcüydü Tan Oral. Bu koşullarda bakılmıştır MC Faşizmine "Büyük Türkiye" kitabında.

Önsözde denildiği gibi bu karikatür kitabına - faşizmin belgeseli olmasına karşın - bugün belge olarak bakılamaz. Faşizm güncelliğini koruyor. Bugün için "Büyük Türkiye"den faşizmin ne oldu-

ğunu merak edenlerin alacağı dersler, faşizme karşı mücadele verenlerin çıkaracağı sonuçlar olabilir.

Yıllardan beri karikatürcüler için "Durgun, düşünceli, az güller, az konuşur" gibi tanımlar kullanılır. Bu tanım, karikatürcü tanımının "klasiği" oldu. Cemal Nadir için "nadir güller", Turhan Selçuk için "az konuşur, az güller" diye yazıldı. Bu tanımlar "karikatürcü olmak için az konuşup, az gülmeli" ya da "Karikatürcüler asık suratlı, sürekli düşünülüp somurtan kişiler" yargısını getiriyor. Büyük Türkiye'nin önsözünde de "Durgun düşünceli insandır Tan oral, şimşek gibi çakmaz, aıra aydınlıktır, kahkaha atmaz, gülümser çoğunlukla ve acıyla ..." deniyor. Tanıdığım kadıyla Tan Oral sık sık kahkaha atmıyorsa da gülen, güler yüzlü insandır. Turhan Selçuk'u tanıyınca şaşırımsım. Anlatıldığı gibi ya da benim kafamda oluşturduğum gibi asık suratlı değildi. Güler yüzlü, konuşkandı. Karikatürcüler karikatür için "gülen düşüncenin, gülmeyen düşünceye karşı bir silah olduğunu" söylerler. Gülen düşünce ile uğraşanlar niye güler yüzlü olsınlar, gülmesinler!

GERÇEKÇİ TİYATRO SÖZLÜĞÜ

yeni çıktı!

aziz çalıslar

Türkiye'de ilk kez,
maddeci dünya görüşüyle,
"ansiklopedik sanat ve kültür"
sözlüğü niteliğinde, Türk ve Dünya tiyatrosu.

● kültür yayınevi

Doğıtım: GE-DA (Genel Doğıtım)

FRANSA'NIN EN BÜYÜK SENDİKASI OLAN CGT (Genel İş Konfederasyonu) TARAFINDAN YAYINLANAN ULUSLARARASI BÜLTENİN 20 OCAK - 17 ŞUBAT TARİHLİ 1736. SAYISINDA, DISK'TEKİ GELİŞMELERE DE YER VERİLİYOR. CGT'NİN ULUSLARARASI İLİŞKİLER DEPARTMANI TARAFINDAN HAZIRLANAN BÜLTENDE, DISK'İN TÜRKLER EKİBİ TARAFINDAN ANARKOSENDİKALİZME SÜRÜKLENDİĞİ BELİRTİLİYOR. SOSYALİSTLERİN DISK'TEN TASFİYESİ, CHP İLE İLİŞKİLER VB. GİBİ KONULARA DA GENİŞ YER VERİLEN "DISK'İN OLAGANÜSTÜ KONGRESİNDE" BAŞLIKLİ YAZININ TAMAMINI OKURLARIMIZA AYIN SUNDUYORUZ:

İleri sendikalar konfederasyonu (DISK) olağanüstü kongresini 22-27 Aralık 1977'de İstanbul'da yapmış ve 10 yıldan bu yana örgütün başında bulunan Kemal Türkler'in yerine Başkan olarak Abdullah Bağtirk'i seçmiştir.

Türklerle birlikte yönetim kurulu ve yürütme kurulundaki ekibi de saf dışı bırakılmıştır.

Yeni Başkan Abdullah Bağtirk, aynı zamanda kamu hizmetleri işçilerinin sendikası (Genel-İş)'nin başı, Cumhuriyet Halk Partisi (CHP)'nin de eski milletvekili.

Sözkonusu değişiklikler Türkiye'deki ileri sendikal hareketin geleceği ile ilgili çetli yorumlara ortaya atılmasına yol açmıştır. Bazı yorumcular bu değişikliğin soldan merkeze doğru bir kayma olarak görürken, bazıları da bunu Türkiye'deki sendikal hareketin birliği yönünde atılan yeni bir adım şeklinde yorumlamaktadırlar.

Gerçekle, DISK'İN Temel İlkeler Deklarasyonu, olağanüstü kongresinin on yıldan bu yana izlenen ana safası çizgisini sürdürmeyi kararlaştırdığını göstermektedir.

Bununla birlikte, yeni yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğunun CHP yanlısı olmaları, ana safası, çizgisinden ayrılmaları uzlaşmaya doğru kayılma olasılığını düşündürmektedir.

Özellikle, Ecevit tarafından bir sosyal demokrat hükümetin kurulmasından sonra, DISK'in yeni liderlerinin, konfederasyonu, her zaman sosyal barışın şampiyonluğunu yapan hoşgörüsünü ve sidersk bir merkez-üstü hükümete destek olmaması sağlamak amacıyla büyük burjuvaziye önemli tavizler veren Ecevit'in hizmetine kolayca bilecekleri düşüncesi mümkün görünmektedir.

SOSYALİSTLERİN DISK'TEN ATILMALARININ KISA TARİHÇESİ

DISK, 1967 yılında, bugün hâlâ ABD sendikası hareketinin etkisi altında bulunan Türk Sendikalar Konfederasyonu (TURK-İŞ)'in sınıflararası işbirliği politikasına karşı bir tepki olarak kurulmuştur. Yeni konfederasyonun kurucuları maden, lastik, gıda ve bakan kesimlerinde dört ileri sendika olmuştur. Sözkonusu dört sendikadan liderleri, 1962 ile 1971 yılları arasında tek sosyalist parti olan işçi partisi (TİP)'in in kurucuları arasında idiler.

DISK sınıf safası üzerine temellenen, TİP'i destekleyen ve sosyalist bir Türkiye gerçekleştirmeyi amaçlayan bir politika izledi.

Günden güne derinleşen sınıf çelişkileri ve emekçi sınıfların artık bilinçli sayesinde DISK çok kısa sürede özellikle etkil sektörde emekçiler arasında büyük etkinlik sağlayarak 1970 başlarında 600.000 üyeli bir düzeye ulaşmıştır.

DISK'İN hakim sınıflar çıkarları ve Ecevit'in uzlaşmacı sosyal-demokrat hareketi için ciddi bir tehdit olduğunu gören hakim sınıflar ve Ecevit, her ikisi de, DISK ve ona bağlı sendikaların sosyalist liderlerini saf dışı bırakmak imkanlarını aramışlardır. 12 Mart 1971 askeri müdahalesi onlara bu şansı vermiştir. TİP, 1971'de kapatılmış ve tüm

liderleri tutuklanarak 15 yıl hapse mahkum edilmiştir.

CHP, bu baskıdan yararlanarak, hemen hareket geçmiş ve DISK'İN yönetimi ve danışmanlık kadrolarına kendi adamlarını sokmuştur.

Diğer taraftan, Türkler'in iktidarı tutumu da CHP'nin DISK'e azma ve orada kontrolünü artırma girişimlerini kolaylaştırmıştır. TİP'in liderlerinin ağır baskı cezalarına çarptırılmasına rağmen, DISK Başkanı Türkler ve ekibi, TİP'in üyelioldükleri halde, her türlü mahkumiyetten kurtulmuşlar ve baskı tehlikesini önlemek amacıyla, sosyal-demokrat bir politika izlemeyi kararlaştırmışlardır.

Bu kayma, önce Türkler'in söylev ve konuşmalarında, sonra da DISK'İN 1975'de yapılan kongresinde kendini göstermiştir. Türkler ve ekibi DISK'İN kayıtlar ve tartışmalarını destekleyeceğini açıklamışlardır. Kongre'den sonra, Genel-İş ve Otel ve Lokanta İşçileri Sendikası (Oleyis) gibi bazı büyük sosyal-demokrat sendikalar Türk-İş'ten çıkarak, DISK'e bağlanmıştır.

Böylece, DISK bünyesindeki sosyal oran köklü bir biçimde değişmiştir. Örneğin sosyalizme yönelmiş bir sendika olan Maden İşçileri Sendikası'nın 60.000 üyesi bulunmasına karşılık, sadece Genel-İş 100.000 üyeli temali ediyordu.

Bununla birlikte DISK'İN tabanı, özellikle "Milliyetçi Cephe" hükümetinin baskı politikasının Türkiye'de emfalarasına çelişkileri daha da artırmaya nedeniyle savaşkanlığını korudu.

LAFTA DEVRİMİ, EYLEMEDE UZLAŞMACI

DISK'İ CHP paralelinde bir örgüt haline getiren Türkler ve ekibi, tabanın savaşkan niteliğini gözünne alarak, çok güçlü yanlıtık amacıyla iktidarı politikasını sürdürdü.

Bu politika, bir yandan sosyalist sendikaların liderleriyle sosyalizme yönelmiş sendikaların DISK'ten atmak, bir yandan da lafazanlıkla Türkler ekibini "Türkiye'de halen yasaklanmış bulunan bir işçi sınıfı partisinin çekirdeği" olarak sunmaktan ibaretti.

TİP, genel aften yararlanarak 1975'de yeniden kurulduğunda, Türkler ve ekibi, işçi sınıfının politik savaşının da DISK yönetimi tarafından üstlenileceğini, Türkiye'de bir işçi partisinin yasal olarak kurulamayacağını öne sürerek, TİP'i işçi sınıfının sosyalist partisi olarak tanımayı reddetmiştir. Bu anarko-sendikalist tutum, "Türkiye'de halen yasaklanmış bulunan işçi sınıfı partisi"nin yeniden ve yasal olarak ancak CHP iktidarı gelince kurulabileceği iddiasıyla, CHP'nin kayıtlar-gartaz desteklenmesini doğrulanmasına kullanılmıştır.

Bu anarko-sendikalist politikayı izleyen Türkler ve ekibi CHP'nin kayıtlar-gartaz desteklenmesini eleştirmeye cesaret eden, işçi sınıfının, Türkiye İşçi Partisi gibi, bağınmaz politik hareketinin gerekliliğini savunana herkele saf dışı etmeye başlamıştır.

Bu tasfiye hareketi CHP tarafından da desteklenmiş ve çok sayıda sosyalist sendika liderinin yerine CHP üyeli getirilmiştir. Petru-Kinyaya İşçileri Sendikası, Turizm İşçileri Sendikası, Sosyal

CGT:"DISK, ANARKOSENDİKALİZME SÜRÜKLENDİ"

İşçiler Sendikası (SOSYAL-İŞ "Yürüyüş" notu) gibi sosyalist eğilimli sendikalar ya sosyal-demokrat sendikalarla girmeye zorlanmışlar ya da DISK'ten atılmışlardır.

6 Haziran yasaama seçimlerinde, DISK yönetimi kayıtlar-gartaz CHP'yi desteklemiştir. Bu destek sayesinde CHP tüm sol güçlerin oylarını elde etmeyi başarmıştır.

SOSYAL DEMOKRATLARIN "ÇEKİRDEĞE" İHTİYAÇLARI YOK

Seçimlerden hemen sonra, CHP, "devrimci" lafazanlığa ve DISK yönetimi içinde sözümüne, "Türkiye'de halen yasaklanmış bulunan işçi sınıfı partisinin çekirdeği"nin varlığını uzun süre hogörüyle karşılamayacağını açıkladı.

Türkler ve ekibi, sosyalist sendikaların ve sosyal demokratların DISK içinde mutlak çoğunluğu sağlayarak CHP çıkarlarına yeterince hizmet etmişlerdir. Şimdi sıra "çekirdeğin"di!

Ama onları saf dışı etmek için bir bahane bulmak gerekiyordu. Türkler'in bir "Ulusal Demokratik Cephe" kurulması yönündeki açıklaması CHP'ye DISK'İ ehlileştirmesi fırsatını verdi.

"Ulusal Demokratik Cephe" sloganı, Türkler tarafından, DISK yönetim kuruluna danışılmadan ortaya atılmıştır. Türkler'in çağrısı DISK'İN yönetim kurulu çoğunluğu tarafından olduğu gibi, Türkler'in başkanı bulunduğu Maden İşçileri Sendikası (Maden-İş) ve bazı küçük sendikalar haricinde, diğer demokratik örgütlerce de giddetle eleştirildi. Ecevit de, Türkler'in çağrısını, bizzat reddetti.

DISK yönetim kurulu toplantısında ezici çoğunluk Türkler'i, DISK'e daha önce küçük bir politik fraksiyon tarafından ortaya atılan "Ulusal Demokratik Cephe" sloganını empoze etmekle suçlamış, olağanüstü kongreye gidilmesi kararı alınmış, Türkler'in sözde "beyin takımı" olan Genel Sekreter'e yedi danışmanı kapı dışarı etmiştir.

Türkler ve ekibinin tasfiye edilmelerinde bir başka önemli olay da çok inandırıcı bir bahane olarak kullanılmıştır. Bu ekibin işçilerin adlarını ve grev formlarını, onbenden fazla grevci işçi üç ayda kişi başına 100 DM aldıkları bir sırada, günlük bir gazete ile sözkonusu küçük politik fraksiyonun genel örgütünü finanse etmek için harcadıkları ortaya çıkarılmıştır.

ANARKO-SENDİKALİZMDEN SOSYAL DEMOKRASİYE

Operasyon, olağanüstü kongre'de Türkler ve ekibinin DISK yönetiminin atılması ve yerlerine sosyal demokrat ya da küçük sendika temsilcilerinin gelmesiyle tamamlanmıştır.

Daban, yeni yönetim, yukarıda sözü geçen fraksiyonun militanlarının DISK'İ temil ettikleri iddiasıyla, bahanelle dışarda "DISK'le Dayanışma" bahanesi altında önemli paralar topladıklarını gözünne alarak, bu fraksiyonun gasetisi ve gençlik örgütleri her türlü organik ve parasal ilişkiyi kesmeye karar vermiş ve DISK adına sadece DISK saymanlığının başı toplayabileceğini açıklanmıştır.

Türkler ekibin anarko-sendikalist politikalar izlemek, ikili oynamak, sosyalist sendikaları tasfiye etmek, sendika fonlarını cömertçe harcamakla sosyal demokratlara bu operasyonu gerçekleştirmeye fırsatı ve olanakı vermişlerdir.

Şimdi DISK'İ Bağtirk ekibi yönetmektedir. Bununla birlikte yeni yönetim kurulunda Türkler ekibinin DISK'ten çıkarılması bağırılmadığı birkaç sosyalist sendikaların liderleri yer almaktadır. Ayrıca, DISK'in tabanı militan ve savaşkan bir geleceğe sahiptir. Bu yüzden yeni ekibin "DISK'İ sınıflararası uzlaşmaya doğru bir tutuma ittiklerini" söylemek için vakit heniz erkendir.

CHP'nin bile hiçbir zaman çözümü ulaştırıyacağı sınıflararası çelişkiler, DISK'İ ehlileştirmek yönündeki tüm sosyal demokrat girişimleri rağmen, bu konfederasyona dahil işçilerin militan ve savaşkan özünü canlı tutmaktadır.

YURUYUŞUN NOTU: CGT Bülteni'de yayınlanan ve birazlık fraksiyonunun Avrupa'dan para topladığı bildirilen bölüme ilgili olarak yaptığımız araştırmada, DISK'e 77 yılının son yarısından hiç bir yabancı örgütün önemli bir katkı yapmadığı anlaşılmıştır. Oysa, öğrendiğimize göre, DISK'İN 10. Kuruluş Yıldönümünde Türkiye'ye gelen DAC'ın sendikalar ve bazı önemli sendika liderleri DISK'e önemli katkı vermişlerdir. Bu konunun DISK muhasebesine geçirilmediği bilinmektedir.